

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja a lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—

fél oldal 16.— | nyolczad oldal ... 4.—

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

A katolikus iskolák új tankönyvjegyzéke.

A *Népnevelő* jelen számával egyidőben került a hazai kath. tanítószög kezébe a Szent-István-Társulatnak az 1908.—9. iskolaévre érvényes hivatalos tankönyvjegyzéke. A legközelebb életbelépő új *Fegyelmi Szabályzat* életrevaló, érvényes intézkedései a Társulat iskolakönyvjegyzékének megjelenését oly fontos alkalmná avatják, amelynek jelentőségére hivatalos közlönyünk hasábjain reámutatni igazán megokoltak tartjuk.

Népiskoláinkban a használt tankönyvek szelleme szempontjából ezideig a legtarthatatlanabb, sőt nagyon is sok helyen valóban botránys állapotok uralkodtak. Nem érvényesült e tekintetben semmiféle oly általános elv, következetesen keresztülvitt irányzat vagy mindvégig érvényesülő egységes felfogás, mely a kath. nevelés szabályait a legradikálisabb módon fejezte volna ki a használt iskolakönyvnek nemcsak egészében, hanem annak minden részletében is. Itt a központban most állítunk össze kimutatást az összes hazai kath. népiskolákban használatban lévő kézikönyvekről s az eredmény egyenesen megdöbbentő. Nyilván tudott szabaddkőműves és atheista pedagógusok titkos előkát szolgáló könyvei mellett nagy területet bírólnak az üzletszerű tankönyvgyártók minden belső érték híján lévő veszedelmes tákolmányai.

A kath. tanítószöget általában e tekintetben nál nem érheti. Magam is 12 évig álltam a gyakorlati tanítás szolgálatában, elég bő tapasztalatokat gyűjtöttem ezen a téren is. Ha még anyira lelkén fekiúdt a köteleességtudó tanítónak, hogy iskolájában vallásérkölesös és hazafias szellemű könyveket juttasson növendékei kezébe, ez a törekvése többféle szírtén szenvedett hajótörést. A szülők szegénysége, mely megakadályozta a már meglévő rossz tan-

könyveknek jobbakkal való felváltását. Azután azok az érvényes tanfelügyelők sűrgetések, melyek ugyan nem hivatalosan, de azért a kötelnek nem állás esetében örökös vexálás terhe alatt ajánlották a saját vagy az érdektársak iskolakönyv remekeit. Stb. stb.

Ez az állapot továbbra így nem maradhatott, ha iskoláink kath. jellegét nemcsak a címben, hanem a szellemben is kifejezésre akartuk juttatni. Ugyan miféle épület emelkedhetnék olyan kövekből, melyek egyike sem vág egybe a másikkal, hanem anyagra és formára a legellentétebb különbözőségeket mutatják fel? Végre belátták a kath. népnevelésügy vezetésére hivatott köreink, hogy a tankönyv-használat terén uralkodó hallatlan anarchiának egyszersmindenkorra véget kell vetni s az új *Fegyelmi Szabályzat*-ban kimondották, hogy szigorú fegyelmi megtorlás alá esik az a tanító, aki iskolájában egyházhatóságilag jóvá nem hagyott tankönyvet vagy tanszert használ.

Ennek kimondását a kath. népoktatásügy szempontjából csakis örömmel üdvözölhetjük. Az esetleg felsőbb helyről jövő kényszerítés ellen tehát már van védőpajzs, s a már beszerzett rossz tankönyveknek jókkal való föleserélése is könnyebben keresztül vihető, hiszen a szülők részéről az elengedett tandíj erre fordítható, tehát semmiféle külön teherrel nem jár. Az is örvendetes, hogy a *Fegyelmi Szabályzat* föntebbi rendelkezése nem marad csak írott malaszt, mert szigorú betartásának ellenőrzéséről is gondoskodás történt.

Ez az intézkedés korszakot jelent népiskoláink történetében, mert úgy a keresztény vallásérkölesös, mint a magyar nemzeti szellemű népnevelés mélyreható biztosítékául szolgál.

Ez intézkedésnek kiegészítő részét képezi a *Szent-István-Társulat legújabb tankönyvjegyzéke*. Bizonyítékát adja annak, hogy minden akadály nélkül életbeléphet ez a rendelkezés, mert hiszen mindentéle tárgykörből van már elegendő,

kath. pedagógiai szempontból nívon álló kézikönyvünk. Jól eső érzés fogja eltölteni a szakkepzett tanítókat, ha végiglapozva a rozsaszü borítékos könyvecskén, áttanulmányozva az egyes könyvek jellemzéseit, az illusztráció és szöveg mintákat, meggyőződést szerez a hazai kath. népiskolai tankönyvirodalom nagy mértékéről és értékéről.

Más irányban is figyelemre-méltó ez az új tankönyvjezek. Utmutatással szolgál a tanítóknak többféle tekintetben is. Bevezető értékelése általános szempontokból világít rá a Társulat népiskolai kiadványaira. Tájékoztal a népiskolai könyvtár, az ifjúsági könyvtár és a népkönyvtár dolgában. Jelzi a kath. tanítói szakkönyvtár összeállítását, melyet a népképzés ingyenességéről szóló törvény egyik rendelkezése tett időszerűvé. Felvilágosítást ad a Társulat két tagsági intézményéről: a magyarsági értelmiség igényeit kielégítő *rendes tagságról* s a népművelési szociális kötelességet teljesítő *pártoló tagságról*. Közli tartalomjegyzéket és mellátását a Társulat nemes intenciókat szolgáló legújabb vállalkozásának, a tanító-szövetség minden érdekét tekintetbe vevő Tanítók Évkönyvének. Stb.

A Szent-István-Társulat hivatalos iskolakönyvjezeket lelkes tanítói karunk hagyományos buzgalomába ajánljuk!

Wohlmuth Ernő.

A nyugdíjtörvény revíziója.

A pécsi-egyházmegyeri róm. kath. néptanítóegylet székszerű közgyűlésén Kossóczy Andor mohácsi igazgató-tanító javaslatára a tanítói nyugdíjtörvény módosítása tárgyában elfogadtak egy tervezetet, mely alapelveiben a Szandorovszky memorandum nyugdísi és a jászói javaslat több pontját egész terjedelmében átvette. Jelestül csaknem szó szerint tartalmazza a jászói javaslat 1., 3., 8., 9., 10., 11. és 13–24. pontjait; ezenkívül, bővebben kiterjeszkedik a következőkre:

1. A tanító fizetés kiegészítő részét képező természetes járandóságok és földjövetelek a vidékenként való lényeges értékben és a városoknak megfelelő bérjövetelek alapján és nem a kataszteri tisztajövedelem szerint tevéssenek be a nyugdíjleltménybe.

2. A kántortanítók tényleges kántorilletményei ne csak az 1907. évi XXVII. t.-c. 11. §-ában meghatározott mértékben, hanem egész teljességében — úgy a tisztán tanító, mint a vegyes és tisztán kántori fizetés az 1907. évi 76.040. sz. kultuszminiszteri rendelettel kiadott utasítás 15. §-a előtti bekezdésében megjelölt mellékes járandóságok kivételével — számitandó be a nyugdíjleltménybe.

E pont a kántortanítók nyugdíja szempontjából igen fontos, mert először összevág avval a kérdéssel, hogy a kántorság a falusi tanítóságnak nemcsak megengedett, de országokon át kötelező foglalkozás is legyen, a kántori fizetés a tanítói fizetéstől el nem választható, másodsor kántortanítóvá rendesen a már 5–10 évig működött osztálytanítókat választják meg, s így fizetés emelkedése az 1907. évi XXVII. t.-c. 14. §-a alapján kívánhat tekinthető, amelyel az iskolafenntartótól azért, hogy az állami tanítókkal egyenlő ellátásban részesüljen.

Javaslatán kívül a közgyűlés általános helyesbítésként Károly Miklós azon javaslatához, melyet keresse meg az Országos Kath.

Tanügyi Tanácsot, hogy indítson mozgalmat oly irányban, hogy a tanítók, miután az 1907. évi XXVII. t.-c. 1. §-a értelmében köztszűvelők nyugdíjellátásán minden tekintetben a köztszűvelők nyugdíja szerint állapíttassék meg.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Felhívás a Kath. Tanítók Országos Bizottsága i. t. tagjaihoz. Tekintettel azon körülményre, hogy az elnökség az évenként szokásos utazási kedvezményt az idei aug. 21-iki közgyűlésre is kieszközölni akarja a Budapestre feljövő tagok számára, az elnökség felkéri a tagokat és a tanügy iránt érdeklődőket, hogy a közgyűlésen való részvételüket személyenként a név, postacím, a vasút vagy hajóvégállomás (Mag., kassa—óderbergi, del-vasút, es. és kir. Dunagőzhajózás, Magy. Folyami- és Tengerhajózás stb.), és az útirány külön feltüntetésével mellett pontos és tisztán olvasható megjelölésével az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács irodájába (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) j. évi *augusztus hó 2-ig* bezarólag bejelenteni sziveskedjenek. Későbbben jelentkező tagok utazási kedvezményeért az elnökség nem szavatolhat. A gyűlésen kath. tanítózeteknél működő tanítók és tanítónők, továbbá a tanügy iránt érdeklődők, mint vendégek is résztvehetnek, kik azonban a szövegben lévő tárgyhöz csakis elnöki engedéllyel szólhatnak hozzá, de szavazati jogot nem gyakorolnak.

EGYESÜLETI ÉLET.

Közérdekű határozatok. A pécsi-egyházmegyeri róm. kath. tanítók ezévi közgyűlésén életrevaló indítványok emeltek határozatokká. Vajdits Gyula kanonok főtanfelügyelő az az indítványok során előterjesztette, hogy a közgyűlés a központi választmány javaslatára mondja ki, hogy az egyesület hivatalos közlönye a *«Népművelő»* hivatalos kath. tanügyi lap, melyet a Szent-István-Társulat nagy áldozatok árán tart fenn és küld meg minden kath. iskola tanítójának ingyen egy példányban. De mert kívánatos volna, hogy a mai igényeknek megfelelően a lap terjedelmesebb legyen, a közgyűlés kimondja, hogy a hivatalos lap költségeinek fedezéshöz 100 kor. évi hozzájárulást fizet, melynek fejében hivatalos közléseinek közzétételét kívánja. Egyben felhívja a rokon egyesületeket hasonló hozzájárulás megszavazására. Ezzel kapcsolatosan kimondatott, hogy felkérte az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács, hogy a *«Népművelő»* terjedelmének bővítése végett oly irányban kérjen intézkedést, hogy az iskolák az iskolai avagy templomépítéstart terhére évenként rendszeres előzessenek a *«Népművelőre»*, s az így megrendelt példányt az iskolai könyvtár őrizze. Ugyancsak szóvá tétetett az a körülmény is, hogy az 1907. évi 27. t.-c. 2. §-nak azon rendelkezését, hogy több tanítóval bíró iskolákban a nőtlen tanítók és a tanítónők természetben való lakását, illetőleg lakásbérét a helyi iskolai hatóság a fenntebbiktől eltérőleg is rendezheti. Ez a jog megilleti akkor is, ha az ugyanazon iskolában alkalmazott tanító és tanítónő házastársak; több iskolafenntartó az érdekelt tanítók hátrányára sokszor a mai kedvezőbb viszonyok visszafelállításával is alkalmazza. Ennélfogva indítson az Országos Kath. Tanügyi Tanács mozgalmat egy olyan miniszteri rendelet kiadása végett, mely a hivatkozott törvény rendelkezését úgy magyarázza, hogy a fennálló kedvezőbb viszonyok erőtlenül hagyassanak s a lakás avagy a lakásbér megállapításánál a fenntartók a tanítók, tanítónők érdekeit mélyen sértő intézkedést ne tevéssenek; szóval állapíttassék meg az a minimális igény, melyen alól a tanítók lakása avagy lakbéré a törvényben megszabott esetekben is meg nem állapítható.

Tanítógyűlés. A Várgede-Kishonti egyesített alesperesi kerületek róm. kath. tanítói Köre ez évi rendes közgyűlést j. évi július hó 16-án Várgedén a róm.

... népiskola tantermében tartotta. A tárgysorozat középpontjai ezek voltak: Veni Sancte s szentmise, Elnöki beszéd, «Az iskolai fegyvertartás eszközei» című képzett tétel felolvasása. Kidalogozta: *Paulovszky Pál*, susányi tanító. A tanítói nyugdíj-törvény revíziójára vonatkozó határozati javaslatot előterjesztette: *Jókovi Ernő*, borgiafalvi tanító. «A magyar beszéd tanításának módszere a nem magyar tanítási nyelvű népiskolákban» című tételről *Parik Lázár* tiszolci tanító értekezett. A felolvasott értekezésekhez többen szólottak.

Tanítógyűlés. A «Paesa—nagykapornaki esp.-ker. egyesített tanítóköre» f. évi rendes közgyűlését Paesán tartotta meg. Szentmise után *Szita Boldizsár* elnök lelkes szavakkal üdvözölte *Illés István* esperes ker. tanfelügyelőt a tártörténet kineveztetése alkalmából. Majd ismét *Szita B.* elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Beszédében a vallásos nevelés fontosságáról és egyedül eredményes voltáról beszélt meggyőzően. *Laudi Ferenc* pacsai kántortanító gyakorlati tanítást tartott. A II-ik osztályban ismertette a *magán- és másszhangzókat*. *Utana Kozma Imre* pacsai osztálytanító olvasta fel *Vallástalanság és a nevelés* című értekezését. A szépen kidolgozott és tanulságos felolvasást mindvégig figyelemmel hallgatták a jelenvoltak. Ezután *Szita Boldizsár* nagykapornaki kántortanító gyakorlatilag bemutatta a káoszbarack és szülő kipróbált oltási módját, melyet a tanúk figyelemmel szemléltek és annak alkalmazását többen elhatározták. A tanulságos bemutatásért előadónak köszönetet mondott a közgyűlés. A folyóügyek elintézése után *Szita Boldizsár* elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt tagtársakról s különösen *Kantor László* volt pacsai kartársról és indítványozta, hogy emléke az egyesület jegyzőkönyvében megörökíttessék.

IRODALOM.

Az 1908—9. iskolaevre kiadott tankönyvjegyzék lapunk jelen számával egyidőben kiadott szét külön boríték alatt. Mindazok, akik nem kapnak kézhez, szíveskedjenek ezt a Szent-István-Társulattal tudatni, hogy a jegyzék hataléktalanul megküldessék.

Tanítók Évkönyve 1908—9. évre. Szerkesztő: *Wohlmuth Ernő*. E hó folyamán megjelenő első kötetben 18 nagyszabású tanulmány van, a legérdekesebb és legfontosabb szociálpedagógiai tárgyakról, legelőkelőbb írónk és tudásaink tollából. Töméletes apróbb-nagyobb közlemény, irányítás, fölvilágosítás, tanács, stb. stb. teszi nélkülözhetelenné minden tanító, tanítónő, lelkész, iskolaszéki elnök, tanítójelölt, növendékpap stb. részére a díszes vászonkötésű, 20 iv terjedelmű vezérkönyvet. Bőli ára 3 korona, azonban *mindazok a tanítók, akik iskolájukban a Szent-István-Társulat kiadványait használják, 1 korona kedvezményes áron kapják.* Ajánlatos a megrendeléseket minél előbb megtenni, az 1 korona árnak póstautilványon vagy levélbélyegekből való beküldésével egyidejűleg.

Öveges Kálmán és Wiemann Béla: Magyar olvasókönyv a népiskolák II. osztálya számára. Ára kötve 52 fillér. Szerzők az ország minden részében használatban lévő hangutánzó abcjüket révén sokkal smertebbek, sem hogy külön bemutatásra szorultnak. Előrelátható, hogy az abcjüket kiegészítő emez olvasókönyv is oly szép és rohamos sikert fog eredményezni, mert nemcsak ugyanazon jelességekkel bír, hanem azokhoz még újakat is csatol. Teljesen az új

tanterv alapján készült, különös tekintettel a beszéd- és értelemgyakorlat anyagára. Az olvasmányok magyaros nyelvezet, rövid s a gyermekek által könnyen megérthető mondatok jellemzik. Az egész anyag időszakokra beosztva, oly sorrendben van összeállítva, hogy a részletes tanítástervbe ezen sorrendben beilleszthető. Az anyag gerincét a lakóhelyi ismeretekre vonatkozó olvasmányok alkotják, úgy hogy ezek tárgyalása kapcsán a beszéd- és értelemgyakorlat anyaga teljesen föloldozható. A sajtó alól most kikerült, nagy és tiszta nyomású, sikerült illusztrációkkal ellátott könyvecskét ajánljuk kartásaink figyelmébe. Tiszteletpéldányt kívánatra küld a kiadó Szent-István-Társulat.

Schule und Charakter. (iskola és jellem.) *Dr. Fr. W. Foerster.* Beiträge zur Pädagogik des Gehorsams und zur Reform der Schuldisziplin. Zürich. Schulthesz u. Co. 8-rét, 211 l. Ára 3 kor. 60 fill. Megrendelhető a Szent-István-Társulattal. A «Jugendleben» kiváló írójának, *Foerster* zürichi professzornak újabb munkája. Az iskolai nevelés egyik lényeges részével, a fegyelmezés és engedelmség kérdéseivel foglalkozik s új világításban mutatja be. Nem izoláltan tárgyalja azt, mint tisztán technikai problémát, hanem az erkölcsi neveléssel kapcsolatban. Célja kimutatni, hogy a fegyelmezést reformálni kell és a jellemfejlesztés szolgálatába szegődíteni. Általában szükséges, hogy a jellem-ápolása az egész iskolai nevelés középpontja legyen. Ez érdeke az iskolának, ha a fegyelmet hathatósabbá akarja tenni s ha az élet számára akar nevelni. Mindenekelőtt polemizál a szerző egynemely újabb pedagógiai író azon tetszetős állításával, hogy a fegyelmelem és engedelmség megakadályozza az egyéniség kifejlődését és ellentétben áll a szabadsággal. Meggyőzően kimutatja, hogy a fegyelmelem ép oly kevéssé nyomja el az egyéniséget, mint ahogy az engedelmség sem ellenkezik a szabadsággal. Az iskolában is elengedhetetlen a fegyelmezés. Legyen az szigorú, következetes és katonás. A reformálás nem is állhat annak lazításában, hanem a módszerváltoztatásban. Despotikus jellegű teljesen el kell tüntetni s szervezettebb kapcsolatba hozni a mai gyermek lelkével, hogy így meglegyen a belső egység az engedelmeskedő és a fegyelmelem között. Az iskola sokat panaszkodik, hogy fegyelmezésének nincs meg a kellő hatása s nem látja, hogy ennek nagyrészen ő maga az oka. A régi eszközökkel, a tisztán csak kényszerre és megfélemlítésre támaszkodó rendszerrel az nem tartható fenn, már csak azért sem, mert nem támogatják ebben a család és a társadalom. A fegyelmezésnek «a szabadság és szeretet nyelvén kell beszélnie», hogy megértesse magát a modern, demokratikus irányú élettel. A gyermek lelkét kell megnyernie s ha ott gyökeret vert, sokkal szilárdabb és állandóbb lesz, mint a pusztán külső fegyelmelem: kihát a növendék későbbi életére is, amennyiben önfegyelmezésre vezet. Az iskolának a fegyelmelem ezen mélyítésére sok útja és módja van. Ide tartozik mindenekelőtt a beható lelki gondozás, «lelkipasztorkodás», etikai erők fölébresztése a gyermek lelkében, azután az iskola és a mindennapi élet feladatainak, kérdéseinek megbeszélése, erkölcsi fölvilágosítás. De nemcsak általános szempontokat fejtet a szerző, hanem gyakorlati javaslatokat is tesz. (150—200 l.) Ismerteti az amerikai iskolák módszereit és kísérleteit ezen a téren. Ilyenek pl. az osztály vezetése a jobb elemek bevonásával, az iskolaállamok és községek egész kis alkotmánnyal, a gyermekek kölcsönös önevelése, aktív részvétele a nevelés munkájában. Kellő kritikával és óvatossággal sokat tanulhatunk az amerikai iskoláktól. Ami azonban első sorban fontos és elengedhetetlen, az a gyermek önértetének ápolása, tisztelete a gyermekben rejlő nem sebb ember előtt, a testi lenyítés kerülése, a durva, erőszakos és elriasztó föllépés és minden lealázó szó kiküszöbölése. A fegyelmezésnek ilyen módszerrel való kezelése azonban fontos kötelességekkel ro a nevelőre az öntökéletesítés terén. Erre nézve is ad a szerző útmutatásokat, különösen a kezdőnek, aki ha észreveszi, hogy osztályának nem ura, né a pálcát

vegye kezébe, hanem pl. Payot «Az akarat nevelése» c. könyvet. Befejező közleményében összefoglalja az egész munkán átvonuló mély meggyőződését a vallás pótolhatatlan pedagógiai értékéről. Egyedül a vallás szó a felek ősi nyelvében, aki a lelket akarja és az élet bensőbbé tételét, az ép azért a vallást nem nélkülözheti. Gondolatokat ébresztő, érdekes és értékes mű. Érdekesse teszi a meleg közvetlen hang, értékét pedig a széleskörű tapasztalatakból és koncentrált elmélkedésből merített alapelvek adják meg és azon nemes harmónia, amely ezek s a filozófia és teológia eszméi között honol.

VEGYESEK.

Tanszereket és teljes iskolai berendezéseket jutányosan és előnyös fizetési feltételek mellett szállít s költségvetésekkel készséggel szolgál a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatala és könyvkereskedése r. t. Budapesten.

Új kir. segédtanfelügyelők. Az újonnan szervezett segédtanfelügyelői állásokat most töltötte be a kultuszminiszter. Biztató kezdetnek tartjuk, hogy a kinevezettek között tizenhárom tanító van, mert hisz mi sem természetesebb, minthogy a népoktatást s annak nemzeti politikáját hosszabb működéssel bíró tanító ismeri legjobban. A kinevezettek közt látjuk *Gáspár Armin*-t, ki egy tanügyi, mint irodalmi téren jó nevet szerzett magának és *Szentkeresztly Tivadár* nagyváradi róm. kath. tanítót, lapunk munkatársát. A tanítóságba bizonyára újabb buzgalom fog szállni az ilyen helyes tanügyi politika lattára. Szeretnők, ha a kultuszminiszter úr nem kedvetlenül nézi a kath. tanítóságot azáltal, hogy éppen ebből a legjelentősebb testületből választja ki a legesélyesebb százalékot.

Az iskolai testi fenyítés kérdése elszunnyad egy kis időre, aztán — valamely konkrét esettel kapcsolatban s ilyen konkrét eset, fájdalom, elég gyakran akad — ismét új erővel zörget a nyilvánosság útjain s követeli a nyilvántartást, a végleges megoldást. A nemetétel a közelmúltban legelőkelőbb Berlin-Prágapedagógusoknál foglalkoztatták a nagyközönséget. Egy iskolagazgató minden ok nélkül arcul ütött egy jobb családból való, különben jó magaviseletű és szorgalmas tanítót, ki csak nemrég kelet föl súlyos betegségéből s az iskolaorvosi nyilvántartásban is minál nagyobbó beteg szerepelt. A vitából eddig az az indítvány, az a terv domborodik ki, hogy az iskolai testi fenyítés kérdését az iskolaorvosoknak kellene megoldaniok, még pedig a népszerű és mindenki által könnyebben érthető egészségügyi szempontból. Más szóval, akiknek intézkedniök kellene, ahelyett, hogy intézkedjenek, keressék az alkalmasnak látszó fórumot, amely intézkedjék helyettük. Mitha bizony ez csak egészségügyi kérdés volna, s nem vágna egyúttal a pedagógia lényegébe is! Hiszen a hotpedagógia a legtöbb esetben még nem is a testi fenyítés kérdése, hanem rendszerint közönséges brutálitás, amely semmivel se menthető, amely egyszerűen arról tesz bizonyosságot, hogy az illető tanító nem való pedagógusnak. Az iskolaorvosok közbeavatkozása mérsekeltető ezeket a túlkapaszkodásokat, de magát a bajt nem fogja megszüntetni. Csak radikális intézkedés vezetethet előhöz, olyan hatósági rendelet, mely az iskolai testi fenyítés minden formáját fegyelmi büntetés terhe alatt megiltja s míg egyrésztől a verekedő tanítót, mint tanítónak nem való egyént, elbocsátja, illetőleg kiszolgáltatja a büntető polgári bíróságnak, másrésztől a javíthatatlannak látszó, rossz magaviseletű és általános elfogás szerint testi fenyítésre szoruló gyermekeket célszerűen berendezett javító-intézetben helyezi el. Különben ahol a hatóság határozott állást foglal az iskolai testi fenyítés ellen, ott okkal-móddal drakói

szigor nélkül is élénk, hogy évről-évre egyetlen eset sem merül föl, amelyben a tanítót felelősségre kellene vonni. Például Párisban és sok más nyugati városban éveken át egyetlen egyszer sem fordul elő, hogy gyermek vagy szülő ilyen panasszal járulna az illetékes fórum elé; pedig szólnának, ha volna rá okuk, mert átment a köztudatba, hogy a gyermeket az iskolában nem szabad bántani.

Tanítók a gyermekvédelem terén. Meiningenben a hercegségi kormány a gyermekvédelemnek hathatósabbá tételére érdekében leiratot intézett az iskolák vezetőihez. Eszerint a tanítók kötelessége megvédeni a gyermekeket attól, hogy őket korai és nehéz munkára fogják, ami esetleg a gyermek egészségére vagy iskolai kötelességének teljesítésére is károsan hathat. Ahol visszaélést tapasztal a tanító, ott először barátságos rábeszéléssel igyekezzék a szülőkre hatni. Ha ez nem használ, akkor az iskolaorvos és a járásköri tanfelügyelő segítségét veheti igénybe. Ha ez sem használ, akkor tartoznak az iskolai hatóságok az esetet a hercegségi iskolaügyi kormányánál bejelenteni, amely a maga körében szigorú eszközökkel fogja a gyermeket megvédelmezni megrontóival szemben. Hazánkban is egytől szükséges volna ezirányban ilyen radikális intézkedéseket életbe léptetni, mert az iskolaköteles gyermekeknek korukhoz képest nehéz munkára való alkalmazása tekintetében az európai államok sorában — sajnos — nagyon is az előtérben állunk.

Halalozások. *Schlotter József* akai róm. kath. főtanító és m. kir. postamester, július 1-én, reggel 5 órakor, életének 54-ik évében elhunyt. A meghaldogult hült tetemét folyó hó 2-án temették el általános részvét mellett — *Fáy József* szigetfalusi kántortanító t. hó 2-án elhunyt. A meghaldogult 45 évig működött nagy buzgalommal a tanítói pályán. Halálát özvegye és négy gyermeke gyászolja. Az ő. v. f. n.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. R. Gy. Köszönjük az értesítést. — **H. M.** A hitbizományi birtok élvezője éppen úgy köteles ellátni a kegyuri terheket, mint az egyéb birtok tulajdonosa. Forduljanak küldöttségileg kérelemmel a kegyúrhoz. — **Ij. Cz. J.** Levélben feleltünk. A stólaívódelmeket a helyettes elvezi. Forduljon *Ország Rezső* tanf. urhoz Esztergom, Batthyány-utca 6. sz. alá. Nevezett elvállal a szűnidőre helyettesítést. — **K. E.** Levélben feleltünk. A tankönyvvizsgáló bizottság szabályzatát a nagymélt. püspöki kar adta ki. — **Dr. J.** A bizonyítvány kiállítás díját az iskolaszék állapítja meg és az egyházi főhatóság erősíti meg a határozatot. — **Szt. O. R. H.** Közzétettük. — **B. H.** Övönöképző van: Esztergomban érseki, Szalmáron kath., Budapesten, Hódmezővásárhelyen, Eperjesen állami. Forduljon utbaigazításért Számórd Ignác pápai káplán-igazgató urhoz, Esztergom. — **L. J.** Ha már 1875-ben oklevél nélkül felvették a nyugdíjintézetbe mint nyilv. iskolánál működő tanítót, mindenestre remélhető, hogy kegyelmi kérvényre az előző éveket is beszámítják. — **N. F.** Készséggel támogatni fogjuk. Az eljárásra nézve utasítást levélben adtunk. — **P. L.** Közzétettük. — **N. F. Konya.** A kir. tanfelügyelőség amiatt, hogy a nagymélt. püspöki kar még nem adta ki az 1907. évi XXVII. t. c. 20. §-a alapján kötelező tantervet, nem tarthatja vissza az államségélyért beadott kérvényt. Az állam által a 19. § alapján kiadandó tanterv sem jelent még meg. A nagymélt. püspöki kar által kiadandó tanterv azonban megjelent, amint ez a tanterv beérkezik. Forduljanak sürgető kérvénnyel a közigazgatási bizottsághoz. — **Sz. H.** Forduljon az «Alkotmány» szerkesztőségéhez Budapest VIII., Szentkirályi-u. 28. Kérdésére készséggel adnak választ. Mi csak szorosan véve tanügyi ügyekben adhatunk tájékoztatást. — **P. A.** Közzétettük.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

Kérem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Pályázati hirdetmény. A pozsonyi magyar köznevelődési egyesület alapszabályai 6. §-ának 2-ik bekezdése így szól: «Szellemi eszközök 2. A tanítóknak a magyar nyelv és nemzeti eszme terjesztése körül szerzett érdemeik elismerésül, jutalmazása vagy kitüntetése, tekintet nélkül az iskola jellegére. A jutalmak rendszerint pályázat alapján a decemberi közgyűlésen osztatnak ki. A pályázat a pozsonyi magyar köznevelődési egyesület terén működő tanítókat három csoportba osztja be. A három csoport a következő: a) a nyelvhatáron működő, b) a tiszta nemzetiségi területen működő, c) a tiszta magyar vidéken működő tanítók. A legnagyobb jutalom a nyelvhatáron működő tanítók részére tűzendő ki.» Ezen rendelkezés folytán az egyesület a tanítók és tanulók jutalmazását javaslatba hozó és a gyermekeserét közvetítő szakosztálya az alapszabályok 13. §-ában megállapított hatáskörében ezennel felhívja *Pozsony* szab. kir. város és *Pozsony vármegye* területén működő és a fenti tekintet alá eső elemi iskolai tanerőket az iskola jellegére való különbség nélkül, és pedig a folyó naptári évre esőleg *pályázati kérvényeknek* az alulírott szakosztályi elnökséghez f. évi szeptember hó végéig leendő beterjesztésére, azon hozzáadással, hogy a szakosztály kiküldendő tagjai a pályázó tanerők érdemesültségéről a tanítási eredmény beható megfigyelésével f. évi november hó második felében a helyszínen szereznek a döntés alapjául szolgáló meggyőződést és hogy az egyesület által ezen pályázati hirdetményt megelőzőt három év alatt jutalomban részesített népiskolai tanerők csak azon esetben tarthatnak arra és akkor igényt, ha még nem jutalmazott tanerők elegendő számban nem jelentkezének. Kelt *Pozsonyban* a pozsonyi magyar köznevelődési egyesület a tanítók és tanulók jutalmazását javaslatba hozó és a gyermekeserét közvetítő szakosztályának 1908. évi június hó 30-án megtartott üléséből: a szakosztály elnöke *Páchy Bertalan* kir. tanácsos, a szakosztály jegyzője *Mihalicska János*.

Esztergomi érseki megye.

Ósitar főkegyház kántori állására pályázat hirdetett aug. 2-ig. Pályázhatnak kántori oklevéllel bírók. Jövedelem: lakás két szoba, kamra, istálló, 10 kataszt. hold szántó, melyet a hívek művelnek, párbér circa 70 kila és stóla 4 öl fa. Folyamodványok *Kozma Miklós* plébánoshoz intézendők Nőgrádmareczal, u. p. Szűgy. Személyes megjelenésnek előny adatik. 199 2—2

A nanai (Esztergom vm.) róm. kath. elemi népiskolát megüresedett magyar tannyelvű II. tanítónői állásra pályázat hirdettek. Fizetése: 1000 kor. Lakás 2 szoba, konyha és faskamra. A fizetést az állam és város havi előleges egyenlő részletekben fizeti ki. Csak okl. róm. kath. vallású tanítónők pályázhatnak. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetésé, az ismétlőiskolás leányok oktatása, az összes tanítványokban a kézimunka tanítása, a növendékeknek vasár- és ünnepnapokon templomba vezetése és szakra felügyelése. Kérvények nagys. és főt. *Majer József* pápai kamarás, plébános úrhoz *augusztus 15-ig* Párkányba (Esztergom m.) küldendők. Az állás 1908. szeptember 1-én elfoglalandó. *Fekete István* főtanító, iskolaszéki jegyző. 208 1—1

A bernecei róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra *július 26-ig* pályázat hirdettek. Javadalmazása, egy szobás lakás, a községtől 100 kor., engedélyezett

államsegélyből 900 kor. Kötelessége lesz a gazdasági ismétlőket is vezetni és a kántoriakban segédkezni. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó, akkor lesz a fizetése is folyósítva. Pályázhatnak férfi és nőtanítók. Folyamodványok a kemencei plébániahivatalnál nyújtandók be. *Steinhübl Ambrus* esp. pléb. 207 1—1

Bozoki (Hont m.) róm. kath. iskolánál osztálytanítói állás betöltendő. Fizetése 800 kor., államsegély és 200 kor. iskolafeuntartóktól. Két szoba, konyha, kamra, kert, vagy esetleg húsz kor. kertvátság. Ezen kertvátság értéke Népnevelő 28-ik számában, sajtóhiba folytán tévesen volt leközölve. Kötelességek előző számban közölve. Határidő *július 31. Iskolaszéki elnök.* 206 1—1

Nagykér (Nyitra m.) róm. kath. iskolaszéke a IV. főtanítói állásra *július 31-ig* pályázatot hirdet. Fizetése a községtől 100 kor., államsegély 900 kor., egy szoba fűtéssel. Kötelessége a rábizott osztályt és ismétlőket tanítani, a templomban rájuk felügyelni, kántoriakban segédkezni. Az állás szept. 1-én elfoglalandó. Kérvények *Vargha János* esp.-pléb. úrhoz küldendők. *Estéli András*, főtanító. 212 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A felsőmicsinyei (Zólyom m.) róm. kath. kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Jövedelme 259-12 korona készpénz, 34 kat. hold jövedelme 145-48 kor., 3 ööl tűzifa tövön 18 kor., eddigi államsegély 342 kor. Kellően felszerelt kérvények *július 31-ig* alulírtokhoz küldendők. *Zachar János* isksz. elnök. 213 1—1

Csanádi egyházmegye.

A temesrékási róm. kath. iskolánál II. oszt. tanítói állás *augusztus 15-ig* betöltendő. Évi fizetése 800 kor., 24 korona irodaátalány, 200 kor. lakbér, 20 $\frac{1}{2}$ méter tűzifa (12 $\frac{1}{2}$ méter természetben, 8 méter pedig készpénzben 64 kor.), melyből az iskolaterem is fűtendő. A fizetésnek a törvényes minimumig az állam részéről való kiegészítése iránti kérvény folyamatban van. A német kántorságban való jártasság előnyben részesül. Az *iskolaszék.* 216 1—1

Győri püspöki megye.

Vimpác (Sopron m.) róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet *aug. hó 8-ra* osztálytanítói állásra. Javadalma: államtól 600 kor., a község pénztárából 400 kor., 20 kor. kertületmennyváltás, butorozott szoba, egy öl keményfa főlágyva. Németül beszélők és zenében jártasak előnyben részesülnek. Az állás szept. 1-én elfoglalandó s ezidőtől kapja fizetését. 220 1—2

Kalocsai érseki megye.

Felsőszentiván (Bácsbodrog megye) községben levő róm. kath. magyar tannyelvű elemi népiskolánál az I. osztályú tanítói állás elhalálózás folytán megüresedvén, arra f. évi *augusztus 1-ig* bezárólag ezennel pályázat hirdettek. Ezen tanítói állás javadalmazása: 1. 800 kor. készpénz a törvényes korpótékekkel, 2. 200 kor. lakbér és 3. 20 kor. kertületmenny a községi pénztárból. Az 1907. évi XXVII. t.c. 2. és 3. §§-ában megállapított 200 kor. törzsfizetés és 100—100 kor. évődőskorpótéktöbblet államsegély iránti kérvényezéssel fog kiegészítettetni. Csak főtanítók pályázhatnak s a megválasztott az iskolaszék határozatához képest másosztály vezetésére is rendelhető. Az ismétlőiskola oktatásáért külön díj nem jár. Köteles továbbá a megválasztott a bajavidéki róm. kath. tanítóegyesület taggá válni. A kántori teendőkből, valamint a bunyevác és német nyelvben jártasok, mit kellőleg igazolni tartoznak, előnyben részesülnek. Az állás f. é. szeptember hó 1-én foglalandó el, mely időtől fizetése is folyósítottatik. A pályázni óhajtok kellően felszerelt kérvényüket keresztlevelel kíséretében a felsőszentiváni róm. kath. iskolaszékre címezve, nagys. és főt. *Klanszky Ferenc* apátplébános, kerületi esperes úrhoz Jánosalmára (Bácsbodrog vm.) küldjek be. Kelt Felsőszentivánon, 1908. évi július hó 5-én tartott iskolaszéki ülésből. 199 2—2

Kassai egyházmegye.

A hernádnemeti (Zemplén m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelem: lakás mellettekkel, két vakás konyhakert, 1000 korona fizetés, mely 1884 kati hold szántóföld, stóla, parber stb. és a fizetékiegészítésül most körlezett 161 68 korona államsegélyből biztosított. Választás napján (aug. 4.) személyes megjelenés szükséges. Állás aug. 15-től foglalandó el. Felszerelt kérvények plébáni hivatalnak küldendők. *Benkő János* pléb. 217 1-1

Pécsi egyházmegye.

Pusztakisfalui (Baranya m.) róm. kath. kántortanítói állásra aug. 20-ig pályázat hirdettek. Jövedelm: lakás és kerten kívül 336 kor., államsegély után 644 kor. várható. Tannyelv magyar és német. A folyamóviványok Lovaszheténybe posta Ráczmeeske szállendók. 219 1-1

A szederkényi (Baranya m.) róm. kath. iskolánál tanítói állásra pályázat hirdettek. Jarandóság: 600 korona, egy szoba és konyhából álló lakás, a második szoba, 8 méter fa és konyhakert megváltása fejében 100 kor. A törvényben biztosított 1000 kor. alapfizetést vagy a község, vagy az állam fogja kiegészíteni. Kötelesség: az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni, a hánteságban segídezni, az ismétlőiskolában folyó tanítványoknál tanítani. Tannyelv: a magyar, de a német nyelvi ismerete szükséges. Az okmányok máriakeménál postánára küldendők. Választás aug. 16. Személyes megjelenés előny. 215 1-1

Rozsnyói püspöki megye.

A vilke-i róm. kath. elemi iskolánál a tanítónői állás választás után augusztus 3-án lesz betöltve. Jarandóma 800 korona államsegély, mely összeg szintén államsegélyből 1000 koronára lesz kiegészítve. A kérvények aurotthoz küldendők. Vilke (Nógrad megye). *Barbás Géza* esp. plébános. 203 1-1

Szombathelyi egyházmegye.

Új-Rettfalu község róm. kath. iskolaszéke pályázati hirdet július hó végéig egy osztálytanítói állásra. Jarandóma 800 kor., készpénzben és terményekben. Az állás augusztus hó 17-ig foglalandó el. A kérvények a plébániahivatalhoz küldendők. *Pinkafő, Vas m.* 209 1-1

A szentsebestyeni (Vas m., p. Battyány) plébánia róm. kath. iskolaszéke a lemondás folytán megüresedett. kántortanítói állásra pályázatot hirdet. Jarandómat: a díjvel szemben a következő: készpénz 413 80 korona, 70 tanuló tanítva 280 kor., természetnyekben és stólaban 20620 korona, összesen 1000 korona. Mellékes 400 korona. Az állomás előnye a 15 peronyre eső vasúti állomás. Tanítási nyelv szloven és magyar. Nők nem pályázhatnak. Szlav nyelvet beszélők előnyben részesülnek. Okleveles kántortanítók kérvényeiket aug. 13-ig a szentsebestyeni plébániahivatalhoz nyújtsák. Választás aug. 30-án. Az állomás szept. 1-re elfoglalandó. Személyes megjelenés előnyös. 214 1-1

Váci egyházmegye.

A kakuosi róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelm: államsegélyből 800. Kakuos községtől 200, kertfalany 20 korona és lakás. Kötelesség: a díjvelben vannak felszerelve. Állását szeptember 1-én foglalja el s ez időtől fogva kappja fizetését. *Július 26-án* megtartandó választásra a kérvények az újhartyáni (Pest megye) plébániahivatalhoz küldendők. 210 1-1

A pusztacsikosi róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jövedelm: államsegélyből 800. Kakuos községtől 200 korona, lakás és kert. Kötelesség: a díjvelben vannak felszerelve. A személyes bemutatko-

zás előnyben részesülhet. Állását szept. 1-én foglalja el s ez időtől fogva kappja fizetését. *Július 26-án* megtartandó választásra a kérvények az újhartyáni (Pest megye) plébániahivatalhoz küldendők. 211 1-1

A szödi (Pest m.) róm. kath. elemi népiskolánál szervezett IV. tanítói állásra pályázat hirdettek. Jarandómat: államsegélyből évi 900 kor. Hitközségtől törzsfizetés 100 kor., lakber 100 kor., kertilletmény 20 korona. Kötelesség: díjvel és az iskolaszék állapítja meg. Okleveles tanítók és tanítónők kérvényeiket f. év július hó 30-ig, mely napon a választás is meg fog tartatni, küldjék föl. *Krohnák János* iskolaszéki elnökhöz. Állását f. év szeptember hó 1-én tartozik elfoglalni s fizetését is ezen időtől kezdve élvezi. *Mihálik János* róm. kath. főtanító. 202 1-1

A esongrádi, ehalólozas által megürült róm. kath. kántori állásra pályázat hirdettek. Évi jövedelm: 1. a községi pénztárból 800 kor., mintegy 3000 kor. stóla jövedelem. 3. 30 katasztrális hold szántóföld haszonélvezete. 4. Természetben lakás és kert. A megválasztandó köteles mindket templomban az istentiszteleteket eljátni és egy, az énekben, orgonálásban és szertartásokban teljesen jártas, kellemes hangú segéddel tartani. Kivánatlik kántori oklevél, vagy működési bizonyítvány, továbbá tanítói oklevél, keresztlevel, egyházi házasságlevél a házások részéről és az egész működési időtartamról az erkösi bizonyítványok. A hatóságilag jóváhagyott javadalmazási jegyzőkönyv és díjvel rendeleteihez úgy a stóla és búcsuzató illetékek szedésében, mint a többiekben alkalmazkodni tartozik. A megerősítés egy évi próbaidő elteltével történik. A kérvények f. évi augusztus 25-ig *Porubszky József* apát-plébános címére küldendők. A választás napja augusztus 27-ike, amidőn reggel 8 órakor a próbaenkítés is megtartatik. Az állás október 1-én foglalandó el. A pályázati idő alatt a templomban való bemutkozás megengedett. 201 1-1

Veszprémi egyházmegye.

A Balaton-Világos puszta róm. kath. iskolához önálló feritánitói állásra egy évi helyettesítésre, mely után véglegesítve lesz, pályázat hirdettek. Jarandómat: egy bebutorozott padlásszoba, tisztogatás, világítás és fűtéssel; továbbá teljes ellátás, mosás nélkül, agyneműt az illető tartozik hozni, és 500 kor. készpénz fizetés. A szünidő alatt a gazdaságban alkalmazásért egység szerinti külön díjazásban részesül. Csak okleveles feritánitók pályázhatnak. A kérvények és működési bizonyítványok az oklevéllel együtt augusztus 10-ig Lepsénybe (Veszprém m.), posta helyben, föl. *Szelvényer Rudolf* plébános és iskolaszéki elnökhöz küldendők. Tanítási nyelv magyar. A tankötelessék száma 52, az ismétlősöké 14. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó. A választásra a személyes megjelenés nem kívánatik, hanem az állás betöltése az irományok átvizsgálása után meghívással történik. 204 1-1

Okleveles kántor, jó hangú, képzőt végzett, állás keres. Ajánlatok: *Szűcs Vilmos*, Perbete. (Komárom m.) 200 1-1

Ritka alkalom! A könyvpiacról teljesen elfogyott Cantu Cezár remek világtörténelme 18 szép félvason kötésben telearon, 50 koronaért kapható. Cím a kiadóhivatalban. 218 1-1

ELFOGYÓFÉLBE

van az oly nagy keresletnek örvendő b. e. **Csima István** önkántor által összeallított, az egész országban ismeretes 253 valogatott szép orgonakíséretű gyászmise-ekettár. Míg az új kiadás megjelent, az eredeti 8 korona ár helyett **5 koronáért** kapható a szerző özvegyénél Kiskúnefélegyházán. Az új kiadás ára ismét 8 kor. lesz. 148 5-5

Kérelem Kartársaimhoz!

Baleset miatt — lábamat közvetlen a térdem alul amputálták — kénytelen vagyok nyugdíjba vonulni. Mivel sok szakkönyvem van, mind jó állapotban, szeretném azokat eladni. Kérem Kartársaimat, ha az alant felsorolt könyvek közül valamelyikre szükségük volna, azt tőlem beszerezni:

	Kor.
Útmutató kántorkönyv. Missale Rituale stb. hangjegyzéve (Fekete Ferencről)...	3.—
Útmutató kántorkönyv Miss. Rit. (Schojzatal újra átdolgozva) hangjegyzéve	3.—
Zsazs-kovszky-féle «Ad-aspersionem» stb. végig hangjegyzéve	3.—
Karantés közöny templom szolgálatra, végig hangjegyzéve (Zsaz-kovszky Ferencről)	3.—
Tarkányi Béla József enektára, orgona-kísérettel Felhívók temetési szertartása (kiadta az Egyh. Zeneközöny)	1.—
Írott szép alkalmi énekek	1.40
Gyászimise énekek (Kaposy Györgyöl) orgonával «Missa solemnis ad quatuor voces aequalis» négy hangra és orgonára	20.—
Requiem sammi Responsorien und Liberae org. kath. Gesangbuch (von Johann Papp) mit dem Melodienbuch	5.—
«Trauerlieder bei Leichenbegängnissen u. Requiem Han Buchs»	2.—
Melodienbuch mit Orgelbegleitung	3.—
«Nebet. Virgvasatnapj és nagyfeneki Passio 4 hangra hangjegyzéve	2.—
«Todenlied für Lantó, Akto Tenore et Bassio (Nun wohl an ich muss zehen stü.)	2.—

Grimm Pál, kántortanító.
Szigetbese up. Bäckewe. (Pest-megye.)

205 1-1

Kedves Kartársak!

Aki az írás és olvasás eddigi módszerével nincs teljesen megelégedve, az rendelje meg a marcali-següdsi római katolikus tanítógyűlés által kitüntető elismerésben részesített Fonomimikálva írva-olvasó módszeremet, mely szerint a meséből először az írott, azután a nyomtatott alak és mimikai jel egyidőben alakulnak ki.

Tanítványaim 56 tanítási nap után kivétel nélkül írtak és olvastak bármily magyar könyvből. Megrendelés történhetik utalványon, mely esetben portómentes a szállítás és levelező-lapon. Ára 1 kor. 40 fillér.

Nagy és nehezen teljesíthető kiadásaimból kifolyólag kérem kartársaim szíves pártolását.

Segesdbogát, u. posta Felsőseged. (Somogy.)

191 2-15

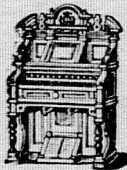
Novák Gyula, tanító.

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest. X., Delej-utca 11 B (Tisztviselőtelep.)

Pedális harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekké templomok, szeminaryumok részére és mint gyakorló orgonák. **Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig.** Tanerőknek s lelkészeknek különös szakszolgálatot nyújtunk. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve. 796

Részletes tanmenet

(kész tananyagbeosztás és órarend) a róm. kath. püspöki tanterv alapján az I és II tanító iskola számára. Megrendelhető megjelenésig (július 1-ig) **4 korona** előfizetési, azután **5 korona** bolti áron. A tanmenet készítéséhez csinos nyomtatványfüzet a VI. osztály számára **2 korona**, a IV. osztály számára **1.80 korona**, a III. osztály számára **1.60 korona**, a II. osztály számára **1.40 korona**, az I. osztály számára **1 korona**, az **Államsegély-kérvény és mellékletei 2 korona**, a **Népművelési Egyletek Szervezése 1 korona** előleges beküldése mellett

Gyerkés Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely.

712

Elismert csak elsőrangú műremek a valódi

ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletfizetésre megegyezés szerint.

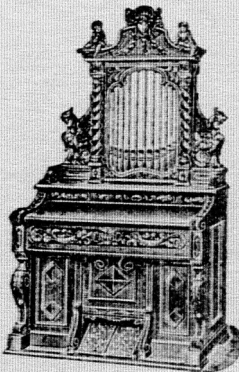
Nagyon ajánlatos különlegesség:

ZIMMERMANN-féle iskolaharmoniumok 170, 190 és 220 K.

képviselő Ausztria-Magyarország részére:

HÖRL NÁNDOR POZSONY, Ventur-utca 24.

Képes árjegyzék ingyen.

Különlegesség! 456 Különlegesség!

Valódi elsőrendű külföldi

□□□□ Pianinót □□□□

= közepárakban szállít =

Pozsony, Ventur-utca Hörl Nándor 24.

A Szent-István-Társulat kiadványai

ABC-és könyvek.

a) Magyar nyelven.

- Bárány Ignác. ABC-és könyv. 78. kiadás ... —20
 Bárány-Zelliger. Magyar ABC-könyv a tót tan nyelvű kath. iskolák számára 11. kiad. —30
 Dreisziger Ferenc. Új magyar ABC-és Olvasókönyv ... —40
 Klinda Károly. Hangutánzó ABC-és Olvasókönyv ... —56
 Mócsy-Petrovácz-Steinberger. ABC-és Olvasókönyv (nagyobb kiadás, 8. iv.) képekkel. 10. kiadás ... —40
 — ABC-és olvasókönyv (kisebb kiadás, 5. iv.) képekkel. 18-ik kiadás ... —28
 Öveges-Wiemann. Hangutánzó ABC. Képekkel. 3-ik kiadás. Kötve ... —50

Vezérkönyvek az ABC-ek-hez.

- Dreisziger Ferenc. Vezérkönyv az új Magyar ABC-hez ... 1.20
 Klinda Károly. Az olvasás-írás Vezérkönyve a fonetika szerint. Fuzve ... 1.20
 Öveges Kálmán. Vezértoml. a Hangutánzó ABC-hez ... —50

Fali olvasóablak.

- Bárány Ignác. Faliablak az írva-olvasás oktatásához. (24 lap.) Cruda 4.80. Vászorra tüntetve ... 24.—
 Mócsy-Petrovácz-Steinberger. Faliablak az írva-olvasás oktatásához. (24 l.) Cruda 4.80. Vászorra tüntetve 24.—
 Öveges Kálmán. Fali olvasóablak a hangutánzó ABC-és könyvhöz. 7 tabl. Cruda 1.40

ABC-és könyvek új bevezető alkalmánál a kiegészítő fali olvasóablakot felhasználhatjuk a tanítás során.

b) Idegen nyelven.

- Bárány-Fuchs. ABC- und Lesebuch. 29. kiadás, kötve —20
 — Ignác. Slabikar (Kassavidéki tót.) Kötve ... —20
 — Mihálovics. Poetinka. (Dalmát.) Kötve ... —24
 — Zelliger. Abecedár. (Közönséges tót.) Kötve ... —20
 Mócsy-Petrovácz-Schultz. ABC- und Lesebuch. (Kleinere Ausgabe. 5. iv.) Képekkel. 4. kiadás, kötve ... —28
 — ABC- und Lesebuch. (Grössere Ausgabe. 8. iv.) Képekkel. 3. kiadás, kötve ... —40

Fali olvasóablak.

- Bárány-Fuchs. Wandtafel zum ABC- und Lesebuch. (14 lap.) Cruda 3.60. Vászorra tünt. 20.—
 Mócsy-Schultz. Wandtafel zum ABC- und Lesebuch. (14 lap.) Cruda 3.60. Vászorra tünt. 20.—

Olvasókönyvek. (Osztott iskolák számára)

a) Magyar nyelven.

- Bárány Ignác. Olvasókönyv az I. osztály számára. 32. kiadás, kötve ... —20
 — Olvasókönyv a II. osztály számára. 38. kiadás, kötve ... —36
 — Olvasókönyv a III. osztály számára. 35. kiadás, kötve ... —48
 — Olvasókönyv a IV. osztály számára. 24. kiadás, kötve ... —60
 — Olvasókönyv a V. osztály számára. 15. kiadás, kötve ... 1.28
 Zelliger. Magyar olvasókönyv a tót tan nyelvű kath. népisk. II. o. sz. 3. kiadás, kötve ... —90
 Ember-Margittay-Mihalicska. A magyar beszéd- és értelemgyakorlatok kézikönyve a nem magyar tanulóknak, osztott és osztatlan kath. fiú- és leányiskolák II. oszt. r. (Sajtó alatt.)
 Mócsy-Petrovácz-Walter. Olvasókönyv a II. oszt. számára.

Az új tanterv szerint átdolgozta: Dreisziger Ferenc. 11. kiadás, kötve ... 52

- Olvasókönyv a III. osztály számára. 9. kiadás, kötve ... —60
Mócsy-Petrovácz-Walter. Olvasókönyv a fiúisk. IV. osztály számára. 6. kiadás, kötve ... —88
 — Olvasókönyv a leányisk. IV. o. számára. 4. kiadás, kötve ... —88
 — Olvasókönyv az V/VI. oszt. számára. 6. kiadás, kötve ... 1.44

Ezen III-VI. osztályú olvasókönyvek az új tanterv szerinti átdolgozásival Gyöffy János igazgató, Kétfalusi Ismert Tankönyvtér beavatott meg; egy részük már sajtó alatt van, az új tanterv kezdetére valamennyi elkészül.

- Öveges-Wiemann. Magyar olvasókönyv a népiskolák II. o. számára. Kötve ... —52

b) Idegen nyelven.

- Bárány-Fuchs. Lesebuch für die I. Klasse. 17. kiad. kötve ... —20
 — Lesebuch für die II. Klasse. 19. kiadás, kötve ... —40
 — Dölle. Lesebuch für die III. Klasse. 19. kiadás, kötve ... —48
 — Lesebuch für die IV. Klasse. 14. kiadás, kötve ... —80
 — Mihálovics. Citanka. (Dalmát olvasókönyv az I. osztály részére.) Kötve ... —24
 — Druza citanka. (Dalmát olvasókönyv a II. o. r.) Kötve ... —40
 — Zelliger. Prva citanka. (Közönséges tót.) Kötve ... —20
 — Druka citanka. (Közönséges tót.) Kötve ... —36
 — Trejna citanka. (Közönséges tót.) Kötve ... —72
Mócsy-Schultz. Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die zweite Klasse. 2. kiadás, kötve ... —56
 — Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die dritte Klasse. 2. kiadás. (Sajtó alatt.)
 — Német olvasókönyv. Deutsches Lesebuch für die vierte Klasse. Kötve ... 1.—

Most jelent meg!

A PÁRBÉRKÉRDÉS RŐL.

Irta: Várady L. Árpád dr.

Most jelent meg!

Ára 3 korona.

Megrendelhető a Szent-István-Társulat

könyvkiadóhivatalában és könyvkereskedésében
 VIII., Szentkirályi-utca 28. sz. IV., Keckeméti-utca 2. szám.

A magyarországi latin- és görög szertartású népoktatási tanintézetek számára az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács által engedélyezett és a nagyméltóságú püspöki karjával jóváhagyott

TANKÖNYVEK JEGYZÉKE

az 1908/9. iskolaévre.

Közreboicsátja: az Orsz. Katholikus Tanügyi Tanács tankönyvizsgáló-bizottsága és a Szent-István-Társulat.

★

Az itt felsorolt könyvek megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadói rovatában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. és könyvkereskedésben: IV., Kecskeméti-utca 2.

A Szent-István-Társulat elemi iskolai tankönyvei.

	Korona		Korona
I. Vallás tan.		Gerely József. Malá Obrazková Biblia. I—II. triedy elementarnich škol. (Tótnyelvű kiadás.) Kötve	—50
Római katolikus elemi katekizmus. Fekete képekkel. Kötve	—40	— Malá Obrazková Biblia. III—VI. triedy elementarnich škol. (Tótnyelvű kiadás.) Kötve	—80
— Színes képekkel	—52	— Malá Biblia. Za I—II. Razréd normálszke Sole. (Vendnyelvű kiadás.) Kötve	—50
Római katolikus kis katekizmus. Kötve	—56	— Malá Biblia. Za III—V. Razréd normálszke Sole. (Vendnyelvű kiadás.) Kötve	—80
Esztergomi elemi katekizmus. Kötve	—18	— Rövid vezérkönyv a Kis képes biblia I—II. osztályu részének módszeres tanításához. Füzve	—40
Esztergomi kis katekizmus. Kötve	—36	— Bibliai képek a meg olvasni nem tudó kis gyermekek számára. Füzve	—20
Römisch-katholischer Elementar-Katechismus Kötve	—40	Pokorny Emánuel dr. Kis biblia III—VI. osztályának. Fekete képekkel	—60
Kleiner römisch-katholischer Katechismus. Kötve	—56	— Színes képekkel	—90
Elementar Katechismus. Kötve	—20	(A tótnyelvű kiadás sajtó alatt van.)	
Kleiner Katechismus. Kötve	—36	Róder Alajos. Bibliai történetek kisebb gyermekek számára. Kötve	—42
Rimskó-katolícky Katechismus pre počiatocníkov. (Tót elemi kate.) Kötve	—40	— Bibliai történetek középkorú gyermekek számára. Kötve	—56
Rimskó-katolícky Malý Katechismus. (Tót kis kate.) Kötve	—56	— Biblische Geschichte für Kinder. Kötve	—42
Rimó-katolícki Katekizam i biblija. (Horvát elemi kate.) Kötve	—40	— Biblische Geschichte für die mittlere Jugend Kötve	—56
Rimó-katolícki Mali Katekizam. (Horvát kis kate.) Kötve	—56	— Deje biblické pre dietky. (Tót kis biblia.) Kötve	—42
Rimsko-katolícke Osnovni Katekizam. (Bunyevár elemi kate.) Kötve	—40	— Istoria biblica. (Román kis biblia.) Kötve	—42
Katolicsanski Katekizmus. (Szlovén elemi kate.) Kötve	—40	— Szvascsennaja Istoria vethaho i novaho zavita dlya ditej. (Ruthén kis biblia.) Kötve	—42
Egri elemi katekizmus. Kötve	—20	Dr. Demkovits Ágoston. Katholikus Szertartás tan. Kötve	—36
Egri kis katekizmus. Kötve	—32	Gerely József. Római katolikus Szertartás tan. Kis kiadás. Füzve	—56
Erlauer (egri) Elementar-Katechismus. Kötve	—22	— A keresztény katolikus Anyaszentegyház Szokásai és Szertartásai röviden megmagyarázva. A veszprém-egyházmegyei népiskolák számára. Kötve	—36
Jagersky Elementarny Katechismus. (Tót egri elemi kate.) Kötve	—22	Dr. Demkovits Ágoston. A katolikus egyház rövid története. Kötve	—20
Gerely József. Kis képes biblia. Az elemi iskolák I—II. osztálya részére. Kötve	—40	Németh Gyula. A keresztény katolikus Anyaszentegyház rövid története	—40
— Kis képes biblia. Az elemi iskolák III—VI. osztálya részére. Kötve	—80		
Kleine Schulbibel mit Bildern. Für die I—II. Klasse der Elementarschulen. Kötve	—50		
Kleine Schulbibel mit Bildern. Für die III—VI. Klasse der Elementarschulen. Kötve	—80		

Olvasókönyvek gazdasági és ismétlőiskolák számára.

Dreisziger Ferenc, Számord Ignác, Szokoló István és Róvó Lajos. Olvasókönyv a gazdasági és általános ismétlőiskolák haszn. Kötve	1. —
Dreisziger Ferenc, Gyórfly János és Róvó Lajos. Olvasókönyv az általános és gazdasági ismétlő leányiskolák számára. Kötve	1.80

Magyar nyelvtan.

Erber Károly. A magyar nyelv és fogalmazás kézikönyve. I. rész, a II. osztály számára	—20
Ugyanaz. II. rész, a III. oszt. számára. Kötve	—28
„ III. „ a IV. „ „ „	—32
„ IV. „ az V—VI. „ „ „	—32
Herváth E. János. Helyesírási gyakorlatok általános használatra. Kötve	—30

Földrajz.

Gyórfly János. Földrajz. Kötve	—20
Földrajz IV. osztály számára. Kötve	—48
„ V—VI. „ „ „	—64
Geographie für kath. Volksschulen. Kötve	—20
Zemepis. Pre katolícke ľudove školy. Kötve	—20

Megyei földrajzok.

Gyórfly János és Tárnai Andor. Abauj-Torna vármegye rövid földrajza. Kötve	—52
és Kiss Ildebert. Arad vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
és Székely Károly. Baranya vármegye földrajza. Kötve	—40
és Kiss Ildebert. Bars vármegye földrajza. Kötve	—40
és Szentkereszty Tivadar. Bihar vármegye és Nagyvárad földrajza. Kötve	—56
és Lehotzky József. Borsod vármegye rövid földrajza. Kötve	—52
és Hámosi Márton. Csongrád vármegye rövid földrajza. Kötve	—52
és Paulovits Alajos. Fejér vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
és Öveges Kálmán. Győr vármegye és Győr város rövid földrajza. Kötve	—40
és Szabó Sándor. Háromszék vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
Drozdy Gyula és Gyórfly János. Hont vármegye földrajza. (Sajtó alatt)	
B. Fucsek László. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye leírása. Kötve	—32
Gyórfly János és Zelliger Arnold. Komárom vármegye földrajza. (Sajtó alatt)	
Tóth Lajos. Nógrád vármegye rövid földrajza. Kötve	—36
Gyórfly János és Zelliger Arnold. Nyitra vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
Gyórfly János. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye és Budapest székesszékváros rövid földrajza. Kötve	—48
Gyórfly János és Zelliger Arnold. Pozsony vármegye és Pozsony város rövid földrajza. Kötve	—48
Gondos József. Somogy vármegye földrajza. Kötve	—48
Gyórfly János és Zelliger Arnold. Szabolcs vármegye földrajza. (Sajtó alatt)	
és Hámosi Márton. Torontál vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
Garabás György. Földrajz a vasvármegyei népiskola III—VI. oszt. számára. Kötve	—48

Korona

Gubicza Lajos és Gyórfly János. Veszprém vármegye rövid földrajza. Kötve	—40
Éles Károly és Gyórfly János. Zala vármegye földrajza. Kötve	—32
Gyórfly János és Hámosi Márton. Zemplén vármegye rövid földrajza. Kötve	—40

Történelem.

Gyórfly János. Magyarok története. Kötve	—20
— A magyar nemzet története kapcsolatban a világtörténet főbb eseményeivel. Kötve	—48
— Geschichte der Ungarn. Kötve	—20
— Dejepis uhrov. Kötve	—20

Polgári jogok és kötelességek.

Hámosi Márton. Alkotmánytan 6. kiadás. Kötve	—20
— Alkotmánytan. A polgári jogok és kötelességek kézikönyve. Kötve	—48
— Bürgerliche Rechte und Pflichten. Kötve	—24
— Ustavoveda. Pre V. a VI. triedu katolíckych škol. Kötve	—20

Számítan, mértan.

Bertalan Vince. Számítan I. füzet. II. oszt. szám. Kötve	—20
— Ugyanaz. II. rész. Kötve	—20
— Ugyanaz. III. rész. IV. oszt. számára. Kötve	—20
— Ugyanaz. IV. rész. V—VI. oszt. számára. Kötve	—24
— Počtovná evičebna knížka. Pre II. triedu katolíckych škol. Kötve	—20
— Počtovná. II., III., IV. füzet a III., IV. és V—VI. oszt. számára. Kötve egyenkint	—20
Gyórfly János. Fali egyszeregy. Használati utasítással. Ara csak papíron	1.20
Vaszonra jöthuzva, lécekkel	3.20
— Számítan és mértan. A gazdasági ismétlőiskolák számára. (Engedélyezve 2440/1901. sz. min. rendelettel.) Kötve	—80
Hámosi Márton. Mértani példatár V. és VI. oszt. számára. Kötve	—48

Természettan, természettan.

Gyórfly János. Természettan. Kötve	—24
— Természettan felső oszt. számára. Kötve	—64
— Természettan és Vegytan felső oszt. számára. Kötve	—20
Gyórfly János és Hámosi Márton. Természettan és Vegytan felső oszt. számára. Kötve	1. —
Gyórfly János. Naturgeschichte. Kötve	—20
— Naturlehre und Chemie. Kötve	—20
— Prirodopis. Kötve	—20
— Silozpyt a lučba. Kötve	—20

Egészségtan, háztartás- és gazdaságtan.

Hámosi Márton. Egészségtan. Kötve	—20
Czike Imre. Háztartástan. Kötve	—20
Mócsy László. Gazdaság- és Kertészettan fiúk számára. Kötve	—40
— Gazdaságtan és Kertészettan leányok számára. Kötve	—32

Vezérkönyv a kézimunka-oktatáshoz.

Augusztin Imre. Nevelő kézimunka. I. rész. Füzve	1.20
II. rész. Agyagmintázás. Füzve	1.20
III. rész. Famunkák. Füzve	1.20

A Szent-István-Társulat tan- és kézikönyvei a tanítóképzők, polgári, felsőbb népiskolák és egyéb népoktatási intézetek számára.

	Korona		Korona
Római katolikus <i>nagyobb katekizmus</i> . Kötve ...	—64	Dreiszigler Ferenc. Útmutatás a Mócsy-Petrovác és Schultz-féle Első és Második Olvasó- és Tankönyv módszeres felhasználásához. Füzve	2—
Egri közép katekizmus . Kötve ...	—60	— Vezérkönyv a Dreiszigler-féle Új Magyar ABC és Olvasókönyvhöz. Füzve ...	1.20
Egri nagy katekizmus . Kötve ...	—90	— Általános és részletes Oktatástan. Füzve ...	2—
Demény Dezső. Alapvető hittan. Füzve	—88	Ember Károly. Magyar nyelvtan. Polgári és felsőbb leányiskolák I—II. osztálya számára. Füzve	—88
— Ágazatos hittan. Füzve	1.20	— és Kovács Pál. Számítan a polgári és felsőbb leányiskolák I—II. oszt. számára. Füzve	1.40
— Erkölcstan. Füzve	1.20	— Számítan és Mertan a polg. és felsőbb leányiskolák III—IV. osztálya számára. Füzve ...	1.40
— Egyháztörténet. Füzve	1.20	Glatt Ignác. Az Énekképzés Módszertana ...	1—
Demény Dezső és Baumann János. Katolikus hittan középiskolák számára. Füzve ...	1.60	Hajdu dr. és Zoltvány dr. Lélektan és Gondolkodástan. Középiskolai használatra. (Enged. 3292/1903. sz. min. rendelettel is.) Füzve	2.40
Gerely József. Képes biblia. (Külön kiadás.) Polgári iskolák számára ...	1.20	Irodalomtörténeti olvasmányok. I. Szemelvények a Margit-legendából. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Bartha József dr. Ara ...	—80
Római Katolikus Szerhártástan. <i>Közép kiadás.</i> Polgári iskolák számára. Ara füzve ...	1.40	II. Magyar Szentek legendái. Összeállította dr. Vincze József ...	—60
Római Katolikus Szerhártástan. <i>Nagy kiadás.</i> Középiskolák és képzők számára. Ara füzve	1.80	III. Szent Barlám és Jozafát. Szent Elek legendái. Összeállította dr. Vincze József. Füzve	—60
Glasz Ferenc. Római katolikus vallástan. Ágazatos hittan a középiskolák V. oszt. részére. Füzve	1.60	IV. Alexandriai Szent Katalin verses legendája. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Bartha József dr. Füzve	—70
Matuszka Mihály. Katolikus keresztény hittan. A középiskolák V. oszt. számára ...	1.60	V. Poncianus története szemelvényekben. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta Kovács Antal. Füzve	—60
— Katolikus keresztény erkölcstan. A középiskolák VI. osztálya számára. Füzve	1.20	VI. Dugonics András Etelkája. Szemelvényekkel. Összeállította és bevezetéssel ellátta Prónai Antal dr. Ara ...	—80
Pokorny Emanuel dr. Osztrák Bibliai Történetek. Középiskolák használatára. Füzve ...	1.20	VII. Mindszenty Gedeon válogatott költeményei. Összeállította és bevezetéssel ellátta dr. Madarász Flóris. Ara	—80
— Osztrák Bibliai Történetek. Középiskolák használatára	1.20	VIII. Szent Ferenc és társainak legendája. Összeállította dr. Vincze József. Ara	—80
— Bibliai Történetek. Polgári és felső leányiskolák használatára. Füzve	1.40	IX. Kazinczy Ferenc levelei 1782—1831. Bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta dr. Váczy János. Füzve	—80
Pongrácz József. Katolikus Egyháztörténelem. Polgári iskolák számára. Képekkel. Füzve	—80	X. Faluh. Szent Ember. Bevezetéssel, magyarázatokkal és szótárral ellátta Bellaagh Aladár. Füzve	1—
Róder Alajos. Bibliai történetek. Kötve ...	1.06	Jákó János dr. és Ujhazy László. A magyar királyság földrajza. Középiskolák I. osztálya számára. (Engedélyezve 73.676/908. sz. a. is.) Füzve	1.80
— Bibische Geschichte. Kötve ...	1.06	— Az Óvilág földrajza. Középiskolák II. oszt. sz. (Engedélyezve 511/1903. sz. a. is.) Füzve	2.60
Schütz Antal dr. Apologetika. Füzve	1.40	— Az Újvilág földrajza. Középiskolák III. oszt. sz. (Engedélyezve 4796/1903. sz. a. is.) Füzve	1.20
A Kér. Kath. Anyaszentegyház Szerhártása és Szokásai ...	—36	Kiss Ernő dr. Stilsztika és poétika. Felsőbb leányiskolák és tanítóképzők számára. Füzve	2.40
Uhlyarik Jenő. Katolikus hittan. A középiskolák V. o. számára. Füzve	1.60	Klinda Károly. Az olvasás-írás vezérkönyve a fonémák szerint ...	1.20
— Apologetika. Füzve	1.80	Laki Bennó. Német nyelvtan és olvasókönyv I. rész. (Középiskolák számára engedélyezve 35.011/1907. sz. a. is.) Füzve	1.20
Vargha Dezső dr. Egyháztörténelem. Tanítóképzőintézetek, polg. és fels. leányisk. részére. Füzve	1.40	— II. rész. (Középiskolák számára engedélyezve 38.575/1908. sz. a. is.) Füzve	1.80
Augusztián Imre. Nevelő kézikönyv. Tanítóképzőintézetek növendékei, tanítók és szülők használatára. I. rész. 352 abra. Füzve	1.20	Lendvay Hugó. Rajzoló geometria. A polgári fiúiskolák I., a polgári leányiskolák I—II. osztálya számára. (Enged. 3408/1904. sz. a. is.) Füzve	1.80
— Ugyanaz. II. rész. Az agyagnuntázás. Füzve	1.20	— Rajzoló geometria. II. rész. Stereometria.	
— III. rész. Famunkák. Füzve	1.20		
Bartha József dr. Magyar Nyelvtan mondattani alapon. Közép- és polgári iskolák I. és II. oszt. számára. (A vallás- és közoktatásügyi minisztr. 42.738/1908. sz. a. engedélyezve is.) Füzve	1.20		
— Rendszeres Magyar Nyelvtan. Közép- és polg. isk. szám. II. kiad. (Eng. 70.830/906. sz. a. is.) Füzve	1.40		
— A Magyar Nemzeti Irodalom Története. Képezdők számára. (Eng. 85.017/1906. sz. a. is.) Füzve	3—		
Bartha József dr. és Prónai Antal dr. Stilsztika. A polgári leányiskolák III. oszt. számára. (Engedélyezve 68.119/1906. sz. a. is.) Füzve	4.20		
— Stilsztika. Tanító- és tanítóképzőintézetek I. oszt. számára. (Engedélyezve 78.606/1097. sz. a. is.) Füzve	3.40		
Bodnár Gáspár. Az Iparostanoneok Vallásoktatásáról. Vezérkönyv az iparostanoneok vallásoktatásához. Füzve	3—		

A polgári fiúiskolák II. oszt. sz. (Eng. 1612/1905. sz. a. is.) Füzve	1.60
Rajzoló geometria. III. rész. Konstruktív Planimetria. A polgári fiúiskolák III. és IV. osztálya számára. (Eng. 30738/1906. sz. a. is.) Füzve	1.60
Lendvay Hugó és Pentsy József. Rajzoló geometria. Stereometria és perspektiva. A polgári leányiskolák III—IV. osztályai számára. (Engedélyezve 36.931/907. sz. a. is.) Füzve	2.40
Lévay Ede dr. Csillagászati és fizikai földrajz. Tanító- és tanítónőképző intézetek számára. (Engedélyezve 524/1905. sz. a. is.) Füzve	1.40
Csillagászati földrajz a polgári és felsőbb leányiskolák IV. osztálya számára. (Engedélyezve 42.955/1905. sz. a. is.) Füzve	1.—
Fizika. Polgári leányiskolák számára. (Engedélyezve 42.898/1907. sz. a. is.) Füzve	1.80
Prénai Antal dr. Magyar olvasókönyv a középiskolák I. osztálya számára. (Engedélyezve 2968/1904. sz. a. is.) Füzve	1.60
Magyar olvasókönyv a középiskolák II. osztálya számára. (Enged. 37.307/1906. számú min. rendelettel is.) Füzve	2.40
Magyar olvasókönyv. A középiskolák III. osztálya számára. (Eng. 1523/1902. sz. miniszteri rendelettel is.) Füzve	2.80
Új szavalókönyv a serdültébb ifjúság használatára. Kötve	2.60
A magyarországi római katolikus felső-, nép- és polgári iskolai tanító- és tanítónőképző-intézetek képesítő vizsgálatainak Szabályzata. Füzve	—40
Számord Ignác. Kisdidnevelés- és módszertan. Kisdidővönő-kepző intézetek számára. I. rész. II. kiadás. Füzve	1.40
Ugyanaz. II. rész. II. kiadás. Füzve	2.—
Ugyanaz. III. rész. III. kiadás. Füzve	2.—

Korona

Tanításterv és Utasítások az elemi népiskolák római katolikus vallástanítása részére. Füzve	—30
A tanító- és tanítónőképzők katolikus vallástanítása. Füzve	—30
A magyarországi polgári fiú- és leányiskolák, felsőbb leány- és felső kereskedelmi iskolák kath. vallástanítása számára. Füzve	—30
Tanításterve. A magyarországi latin- és görög-szertartású római kath. tanító- és tanítónőképző intézetek ... Füzve	—80
A magyarországi latin- és görög-szertartású római katolikus gazdasági (ismétlő) iskoláknak a magyar püspöki kar által megállapított ... Füzve	—30
Tökés Lajos. Természetrajz. Középiskolák I. oszt. számára. (Eng. 1806/1905. sz. min. rendelettel is.) Füzve	1.60
Természetrajz. Középiskolák II. oszt. számára. (Eng. 64.183/1906. sz. min. rendelettel is.) Füzve	1.80
Növénytan. Középiskolák IV. osztálya számára. (Engedélyezés alatt)	2.60
Ujházy László. A magyar nemzet történelme. (Tanítóképzők számára.) Füzve	2.40
A magyar nemzet történelme. Felsőbb leányiskolák számára. (Engedélyezve 1096/1905. sz. min. rendelettel is.) Füzve	2.20
Vargha Damján dr. A magyar iskolai helyesírás szabályai szójegyzékkel. Füzve	—70
Ugyanaz. Vászorborítékban	1.—
Waldmann György. Egyetemes történelem. Tanító- és tanítónőképzők szám. I. kötet. Ó- és közép-kor. (Eng. 65.744/1906. sz. min. rendelettel is.) Füzve	1.80
Ugyanaz. II. kötet. Új-kor. (Engedélyezve 77.460/1907. sz. a. is.) Füzve	1.60

Korona

Tan- és segédkönyvek, melyek az Országos Kath. Tanügyi Tanács által felülbiráltattak és az új tanterv alapján a Szent-István-Társulat kiadásában megjelent tankönyveken kívül a kath. iskolák használatára engedélyeztettek.

a) *Elemi iskolák részére.*

Asztalos Gyula. Földrajz elemi isk. IV. oszt. sz. (VI. kiadás.) 70 fill. — Földrajz elemi isk. V. oszt. sz. (II. kiadás.) 80 fill. — Földrajz elemi isk. VI. oszt. sz. (III. kiadás.) 80 fill.
Babarczy Lukács. Jász-N.-K.-Szolnokvármegye földrajza 44 fill.
Bachmann Péter. Német ABC. Elemi iskolák III—IV. osztálya számára 40 fill. — Német olvasó. Elemi isk. IV—VI. osztálya számára 60 fill.
Balaton Géza. Földrajz. XXXVIII. kiadás 20 fill. — Természetan. XVII. kiadás 20 fill.
Barány-Klinda. Magyar nyelvkönyv el. isk. III. oszt. sz. XX. kiadás 60 fill. — Magyar nyelvkönyv el. isk. IV. oszt. sz. (14. kiadás.) 80 fill.
Báthory-Kneif. Természetrajz. III. kiadás. I. kor.
Cseppan-Mihalicska-Riszpler. Magyar ABC és olvasókönyv 40 fill.
Dobóczky Lajos. Gazdasági és kertészeti füzetek elemi isk. fiúk r. I. rész. — I. r. II. rész.
Egri György. ABC. 40 fill.
Ember-Győrffy-Hortobágyi. ABC. 40 fill.
— Magyar olvasókönyv II. oszt. 60 fill.
— „ „ III—IV. oszt. 80 fill.
— „ „ V—VI. „ 1.30 kor.
Emericzy-Kárpáti. Mértani példatár. El. isk. V—VI. osztálya számára 40 fillér.
Ertl Heribert. Természetan. Elemi isk. sz. 40 fill.

Fonyó Pál. Kath. egyháztörténet. 50 fill.
Gergely József. Képes ABC-könyv 32 fill.
Gokler-Mártonffy. Magyar ABC és olvasó magyar-német ajkú elemi isk. I—II. oszt. sz. 60 fill. — Magyar nyelvgyakorló és olvasókönyv magyar-német ajkú elemi isk. III—IV. oszt. sz. I. kor.
Göndör-Riszpler-Uza. Magyar olvasókönyv elemi isk. III. oszt. sz. 70 fill. — Deutsches Lesebuch elemi isk. III. oszt. sz. 80 fill.
Gőz József dr. Játékos képes ABC. 40 fill.
Győrffy Iván. Földrajz. XLI. kiadás. Füzve 20 fill. — Magyarország történelme. XXX. kiadás. Füzve 20 fill. — Természetrajz. XXVII. kiadás. Füzve 20 fill. — Természetan. XI. kiadás. Füzve 20 fill.
Győrffy János. Egészségtan. VI. kiadás. 20 fill. — Alkotmánytan. II. kiadás. 20 fill. — Gazdaságtan. IV. kiadás. 20 fill. — Magyar nyelvtan II. III. IV. V—VI. oszt. (1907.) <i>Egyenkint</i> 20 fill. — Számítan. Gyakorlati példatár az elemi isk. II. és III. osztálya számára egyenkint 20 fill. — Számítan. Példatár IV. és V—VI. oszt. (1907.) <i>Egyenkint</i> 20 fill. — Falusi iskolák olvasó- és tankönyve. IV. kiadás. 88 fill. — Elemi mértan. Népiskolák V—VI. oszt. részére 20 fill.
Győrffy János. Rövid háztartás- és gazdaságtan. Elemi leányiskolák V—VI. és ismétlő iskolák számára 20 fill.
Hunyady-Tóth Varga. Nyelvtani példatár. II. osztály számára 28 fill. — Nyelvtani példatár. III. osztály számára 28 fill. — Nyelvtani példatár. IV. osztály szá-

mára 30 fill. — Nyelvtani példatár V—VI. osztály számára 80 fill.

Körödy Miklós. Képes reáolvasókönyv. Elemi iskolák II. osztálya számára. III. osztálya számára — korona.

Kozma Gyula. Általános földrajzi atlasz népiskolák számára 70 fill.

Kuttner-Alpári. Magyarok története. XXI. kiadás. 60 fill.

Kuttner-Szuppán Erdődi. Kis természettan. (1907.) 80 fill.

László-Gramma. Képes ABC és olvasókönyv. Vegyes elemi iskolák I. osztálya számára 50 fill.

Miklós Gergely. Vegytan és természettan. III. kiadás. 1 korona.

Dr. Nemethy Károly. Földrajz elemi iskolák IV. osztálya számára 70 fill. — Földrajz elemi iskolák V—VI. osztálya számára II. kiadás 80 fill.

Pacséri-Denes-Végh. Földrajz, tekintettel Bars vármegyére. Elemi iskolák III—IV. osztálya részére. 70 fill.

Pacséri Károly dr. Földrajz, különös tekintettel Sopron vármegyére. Elemi iskolák III—IV. osztálya számára 80 fill.

Schultz Imre. Enek- és daloskönyv. I. rész. Népiskolák számára 40 fill. — Enek- és daloskönyv. II. rész. Népiskolák számára 60 fill.

Schultz-Ujlaki. Leányiskolai olvasókönyv. III. osztály számára. VI. kiadás 70 fill.

Schusster Alfréd. Német tankönyv. I. rész. Szó- és mértan 2 kor. 60 fill.

Sziklás-Walter. Számítási példatár. II. oszt. 40 fill., III. oszt. 40 fill., IV. V. oszt. 50 fill., VI. oszt. 80 fill.

Szilárd Gyula. Mezőgazdaságtan. Gazdasági ismétő iskolai tanítók sz. Segédkönyv. (1906.) 4 korona.

Tomesányiné Czukrász Róza. A magyar gyermek első könyve (ABC). — fill.

Több tanító. Képes ABC és olvasó a fonetika szerint. (1906.) 50 fill.

Több székelyvárosi tanító. Számolókönyv. II. oszt. 30 fill., III. oszt. 30 fill., IV. oszt. 40 fill., V. oszt. 70 fill., VI. oszt. 80 fill.

Vaday-Dénes-Pacséri-Juhász. Gazdasági ismétőiskolák könyve 1 korona.

Vargyas Endre. Magyarok története. Osztatlan iskolák számára. III. kiadás 40 fill. — Magyarok története. Városi iskolák V—VI. osztálya számára. XII. kiadás 60 fill. — Földrajz, elemi iskolák III—VI. osztálya számára. X. kiadás 70 fill. — ABC-és könyv. IV. kiadás 32 fill. — Magyar nyelvtan, osztatlan iskolák II—VI. osztálya számára. III. kiadás 40 fill. — Természetrajz elemi iskolák V—VI. osztálya számára. XII. kiadás 60 fill. — Természetrajz több tanítós elemi iskolák számára. III. kiadás 40 fill. — Természettan több tanítós elemi iskolák számára. III. kiadás 60 fill.

Vörös Ferenc. Magyarok története 60 fill.

b) Polgári-, felsőbb iskolák, tanító- és tanítóképzők számára.

Acsay-Bartha-Madarász. Magyar nyelvtan mondat-tani alapon. Polg. I. isk. I. o. sz. 70 fillér. Magyar olvasó. Polg. isk. I. o.

Dr. Balló József. Szervezettan. Képzők számára 2 K. **Bánóczy-Weszeley.** Poetika, Retorika és Olvasókönyv. Képzők számára 3 K. 60 fillér.

Barány Gyula. Földrajz. Képzők számára 3 kor. **Barány-Dreiszigler.** Tanítók könyve. I. kötet. IX. kiadás. 2 kor. 50 fillér.

Berecz Ede. Népszerű vegytan. Felsőbb leányiskolák és tanítóképzők számára 1 kor. 80 fillér.

Bilinszky Lajos. Magyar olvasók. Polgári és felső leányisk. I. oszt. számára 1 kor. 60 fill. — Költészet és a magy. nemz. irod. története. Polg. I. sz. 3 K. 20 fill. Magyar olvasók. Polgári és felsőbb leányisk. II. o.

sz. 1 kor. 60 fill. Módszeres magyar nyelvtan. Polgári és felsőbb leányisk. I.—II. oszt. sz. (1907.) 1 kor. 40 fill.

Stilisztika. Polg. és felsőbb leányisk. III. oszt. sz. (1907.) 2 kor. 40 fill. Világtörténet. Polg. és felsőbb leányisk. II. oszt. számára 1 kor. 40 fill. Világtörténet. Polg. és felsőbb leányisk. III. oszt. számára. (1906.) 1 kor. 40 fill.

Egyetemes történet. Képzők sz. I. rész. 3 kor. 40 fill. **Egyetemes történet. Képzők sz. II. rész.** 3 kor. 40 fill.

Böbita Gerevich. Rövid fizika és csillagászati példrajz. Polgári leányiskolák számára. II. kiadás 1 kor. 80 fillér. Természettan a Koszmoграфия elemeivel. Felsőbb leányiskolák számára 2 kor. 40 fill.

Deák-Clementis. Földrajz polg. I. isk. I. o. sz. **Dékány Mihály.** Mértan. Tanítóképzők II—IV. o. sz. 3 kor. 20 fill.

Dékány-Simkó. Számítan. Tanítóképzők I. o. sz. 2 kor. 60 fill.

Dreiszigler Ferenc. A népisk. történet-tanítás módszere (Segédkönyv) 2 kor. Lakóhelyi ismeretek (Vezérkönyv 1 kor. 60 fill.

Ember Hortobágyi. Irály- és költészet tan olvasmányokkal. Polgári és felsőbb leányiskolák III. o. számára 2 kor. 80 fill.

Erdődy-Guzsvenitz. Test- és egészségtan. V. kiadás 1 kor. 40 fill. Lélektan VI. kiadás 1 kor. 60 fill.

Erdődy-Guzsvenitz-Klinda. Népiskolai nevelés- és tanítástan. V. kiadás. 3 kor. 60 fill.

Ernye József. Gyakorlati énektan. Közép- és polgári iskolák számára. I. rész. (I—II. oszt. számára) 1 kor. 20 fill. Ugyanaz II. rész. (III—IV. oszt. számára) 1 kor. 20 fill.

Erdődy Ernő. Ezüst hária. I. rész. II. kiadás 1 kor. 60 fill. Ezüst hária. II. rész. II. kiadás 3 kor. 50 fill.

Ében Mihály dr. Számítástechnika. 40 kor.

Fonyó Pál. A hitelemzéstani elemek. Tanítóképzők IV. o. sz. 1 kor. 80 fill.

Gerevich Emil. Leányiskolai számítan. Polg. és felsőbb leányiskolák számára. I. rész. (I—II. oszt.) 1 kor. 80 fill. Ugyanaz II. rész. (III—IV. oszt.) 2 kor. Rajzoló mértan. Polgári és felsőbb leányiskolák számára 2 kor.

Fizikai földrajz. Felső leányiskolák III. oszt. számára 80 fill. **Csillagászati földrajz.** Felső leányisk. és polg. isk. IV. o. számára 70 fill.

Goöz József dr. Gyakorlati útmutatás a játékos képes abc használatához. 1 kor. 40 fill. Játékos rajzolás. Vezérkönyv 2 kor. 50 fill. Köznyelvi játékos foglalkozás és játékos testgyakorlat. Vezérkönyv 2 kor. 50 fill. **Ered. magy. gyermekdalok.** Vezérkönyv 2 kor. 50 fill.

Hankó-Szterényi. A chemia elemek. Képzők számára 1 kor. 60 fill.

Hirn-Paulay. Módszeres német nyelvtan. Polgári és felsőbb leányisk. sz. (III. kiadás.) 2 kor. 40 fill.

Horvay Ede. Német nyelv- és Olvasókönyv. Képzők számára. I. rész. 2 kor. 40 fill. Német nyelv- és Olvasókönyv. Képzők számára. II. rész. 2 kor. 40 fill.

Dr. Hübner Gyula. A neveléstan kézikönyve. Képzők részére. I. r. 3 kor. 50 fill.

Katinszky Géza. A magyar nemzeti irodalomtörténet vázlata. Felső leányiskolák és képzők számára 5 kor. 60 fill.

Kemény Ferenc. Az egységes német helyesírás iskolai és magánhasználatra 50 fill.

Körösi Sándor. A magyar helyesírás iskolai és magánhasználatra 60 fill.

Köveskúti-Sarudi. Stilisztika. Képzők sz. 2,80 kor.

Kozma Gyula. Rendszeres földrajzi atlasz. Középiskolák és képezdek számára 2 kor.

Magyar-Képegy. A kísérleti fizika alapelemei. Polg. I. isk. IV. o. sz. 1 kor. 50 fill.

Mendlik-Bodnar. Francia nyelvkönyv. Kezdek számára 1 kor. Francia nyelvkönyv. Haladók számára 2 kor. 80 fill. Francia olvasmányok. Kezdek számára 2 kor. 80 fill.

Miklós Gergely. Községes számítás és algebra. Képzők számára. I. rész. 3 kor. 20 fill. Községes számítás és algebra. Képzők sz. II. rész. 2 kor. 50 fill.

Negyessy László Stilisztika. Képzők részére 2 K 60 fill. Retorika, prózai olvasmányok. II. kiadás 3 kor. 20 fill. Poetika. 3 kor. 20 fill. Rendszeres magyar nyelv tan. Közép és polg. iskolák III. oszt. és képezdék számára 1 kor. 60 fill.

Németh Károly Földrajz. Képzők részére. II. rész 2 kor. Földrajz. Képzők részére. III. rész 1 kor. 60 fill. Geografizati és fizikai földrajz. Képzők részére 1 K 60 fill.

Ormandy Miklós Allattan. Képzők számára 4 kor. 25 fill. Növénytan 4 kor. 25 fill.

Mocnik-Pechány-Bozzai Mértan. Képzők számára 2 kor. 20 fill.

Paulay Odón Módszeres magyar nyelvtan. I. rész. Polgári- és felsőbb leányiskola I. osztálya számára (1906.) 2 kor. 50 fill.

Pintér Pál Allattan. Középsiskolák és tanítóképzők r. II. kiadás. 2 kor. 40 fill. Növénytan. Gumm. IV. oszt. sz. 2 kor. 50 fill.

Raaf Vágvolgyi Elemi Lélektan. Képzők II. oszt. számára 2 kor. 60 fill.

Röhn Nándor Szülőföldismertetés és általános földrajz. A sopronvármegyei népiskolák III-IV. o. sz. 60 fill.

Scherer Gyula Növénytan. Polg. isk. II-III. oszt. sz. 2 kor.

Schultz Imre Aritmetika és algebra. Képezdék számára 3 kor. 60 fill. Földrajz. Polg. leányiskolák számára. I. rész 1 kor. 50 fill. Földrajz. Polg. leányiskolák számára. II. rész 1 kor. 70 fill. Növénytan polg. isk. és képezdék számára 3 kor. 80 fill. Tanítóképzői világtörté-

net. II. kiadás 3 kor. 20 fill. Német olvasókönyv. Polg. és felsőbb leányisk. sz. I. r. II. kiadás 1 kor. 40 fill. II. rész 1 kor. 70 fill.

Schultz-Zelliger Földrajz. I. kötet. Polg. leányisk. számára 1 kor. 60 fill.

Schuszter Alfréd Német tankönyv. Tanítóképzők I-II. oszt. számára 2 kor. 60 fillér.

Schuszter-Altai Német nyelvtan és olvasókönyv. Polg. isk. I-II. o. sz. 2 kor. 40 fill. III-IV. o. számára 2 kor. 80 fillér.

Sebestyén St. I. Gazdaságtan. Felsőbb leányisk. számára. IV. kiadás 1 kor. 60 fill.

Szemák István Német nyelvkönyv. Polgári, felső leányiskolák és képzők számára. I. rész. 2 kor. Ugyanaz II. rész 2 kor. A német irodalom története. (1907.) 2 kor. 80 fill.

Szenes Adolf Számítan. I. rész. Polg. I. isk. I-II. o. sz. **Sztankó Béla**. Enekiskola. Képzők részére. I. rész 3 kor. II. rész 3 kor.

Szulik Márki Világtörténelem. Polg. isk. és képzők számára. VII. kiadás 2 kor.

Tanfi Iván Számítan és algebra. Képzők részére. I. rész 2 kor. 50 fill. II. rész 3 kor. 60 fill. Geometria. Képzők részére. I. rész 1 kor. 20 fill.

Tóth József. A kath. egyház történelme. Polg. isk. sz. Róm. kath. szertartastan.

Valló Vilmos. A francia nyelv elemei. Felsőbb leányiskolák II. o. számára 1 kor. 40 fill. Módszeres német nyelv- és Olvasókönyv. I. r. Kezdek sz. 3 kor. 60 fill.

Jegyzéke azon 1905. év előtt engedélyezett tan- és segédkönyveknek, melyek a Katholikus Tanügyi Tanács könyvbíráló bizottságához bírálatra még nem küldettek be, de az új kath. polgári iskolai tanterv megjelenéséig az 1908-9. tanévben feltételesen még használhatók.

Ahn-Erényi. Gyakorlati tanfolyam a Német Nyelv megtanulására 1.20 kor.

Bárany I. Olvasó- és Képzőkönyv. I. II. kötet 5 K 40 fill.

Baróti-Csánki. Magyarország Története. Középsiskolák alsó osztályai és polgári fiúiskolák számára. 2 kor.

Báthory Nándor. Allattan. Polgári és felsőbb leányiskolák számára. Füzve 2 K. kötet 2 K 50 fill. — Növénytan. Ugyanarra a célra. Füzve 2 K. kötet 2 K 50 fill.

Ben Károly. Természettan. Polgári fiú- és leányisk. számára 2 kor.

Chma-Gáspár. Háztartastan. Leányisk. számára. 1 K.

Crüger-Szabó. Kísérlet. Természettan. Polgári és felsőbb leányisk. használatára. Füzve 1 K 40 fill.

Deme Károly. Irálytan és az időmértékes verselés. A polgári és középsiskolák számára 1 K 80 fill. — Magyar nyelvtan mondattani alapon. Polgári és középsiskolák I-II. oszt. számára 1 K 20 fill. — Rendszeres magyar nyelvtan a közép- és polgári iskolák III. oszt. számára. 4. kiadás 1 K.

Deutsch-Garai. Német nyelvtan és olvasókönyv a polgári iskolák I-II. osztálya számára. 2 K 40 fill. — Polg. isk. III. oszt. számára. 2 K 40 fill. — Polg. iskolák IV. oszt. számára 2 K 40 fill.

Eckert-Erdődy-Sajóhelyi. Természettan. Polg. leányisk. és felsőbb leányisk. IV. o. sz. 1896. Füzve 1 K 40 fill.

Ember K. Hortobágyi Olvasókönyv a kath. polgári és felsőbb I. isk. I. o. sz. Füzve 1.40, kötet 1.80 kor. — Ugyanaz a II. o. sz. Füzve 1.60, kötet 2 kor. — A magyar nemzet története, polg. és felsőbb I. isk. sz. Füzve 2. kötet 2.50 kor.

Endrei A. Német Nyelvkönyv. A polgári iskolák III. a felsőbb leányiskolák I-II. oszt. szám. I. kötet. 2 K 50 fill.

Felsmann József. Német Nyelvtan 1 K 80 fill.

Fonyó P. Gyakorlati Hitelemzések. I. oszt. 4 kor. — A hitelemzéstani Elemei. 1 K 80 fill.

Göndör-Mihalicska-Riszpler-Zelliger. Utmutatás a magyar nyelv tanításához a direkt módszer alapján. Tanítók és tanítójelöltek használatára 1.40 kor.

Gööz-Tóth. Magyar Nyelvtan. Polg. fiú- és leányisk. számára. Füzve 1 K 60. kötet 2 kor.

Dr. Hankó Vilmos. Chemia az Asványtan és Földtan Elemivel. Polg. és felsőbb leányisk. szám. Füzve 1 K 80 fill.

Hortobágyi Antal. Német Nyelv- és Olvasókönyv. Polg. isk. és felsőbb leányisk. I-II. o. sz. Füzve 2 kor.

Hunfalvy Schaeider. Földrajz. I. rész. A polg. leányisk. I. oszt. számára 1 K 60 fill. — II. rész. A polg. leányiskolák II. oszt. számára 1 K 20 fill.

Ihász G. Magyar Nyelvtan 2 kor.

István bácsi. Ügyes Mari vagy Konyhakertészet 1 kor.

Juhay Antal. A Gyermek Első Tanítója 5 kor.

Jordán Károly. A kath. Egyház története. 1 kor.

Juhász Péter. A magyar írási betűk szemléltetése és ütemezésének kézikönyve 80 fill.

Kogutowitz Manó. Kis Atlasz (13 térkép) 70 fillér. A Magyar Korona Országának Iskolai Kezi Térképe 40 fillér. Magyarország, Osztrák-Magyar Monarchia, Európa, Afrika, Azsia, Amerika, Ausztrália. Nemethirodalom és a két Félgöm. Kezi Térképe a 40 fill.

Kohaut-Sajóhelyi Tiborcz. Gazdaságtan polg. leányiskolák számára. Füzve 1 K 20 fill.

Kozma-Felméry. Falitáblák a népiskolai rajztanításhoz 12 kor.

Kozma Gy. Általános földr. atlasz 70 fill. Rendsz. földr. atlasz 2 kor.

Környei Boros. A Magyar Nemzeti Irodalomtörténet Vázlata. 4 kor.

Langraf M. Deutsche Sprachlehre I. 72 fill. — Deutsche Sprachlehre II. 72 fill.

Dr. Lutter N. Számítani Példatár. I-III. 1 kor.

Márki S. Földrajz. Polg. és fels. leányisk. szám. 2 kor.

- Mártony-Weszely.** Magyar Nyelvtan Mondattani Alapjai. Közép-, polg. és fels. leányisk. szám. Füzve 1 K 60 fill.
- Mayer M.** Alak- és Mértan. Polgári leányiskolák és tanítónőképezdek számára. Füzve 2 K.
- Mébold-Ujváry.** Francia Nyelvtan és Olvasókönyv kezdők részére. I. r. (II. kiad.) Füzve 1 K 80 fill.
- Mendlik Ferenc.** Számítan. polg. és felsőbb leányiskolák számára. I—IV. rész, egyenkint 80 fill., V. rész (V—VI. oszt.) 1 K 20 fill.
- Mocnik Ferenc.** Számítan. 2 K 40 fill. — Mértan Elemei. Rajzdással 2 K 40 fill.
- Mocnik-Orbok.** Számolókönyv felsőbb leányiskolák számára. I. kötet (I—II. oszt.) 1 K 60 fill. — II. kötet (III—IV. oszt.) 1 K 60 fill. — Mértan felsőbb leányisk., polgári leányisk. és tanítónőképezdek szám. 1 K 60 fill.
- Mocnik-Schultz.** Aritmetika és Algebra fi- és nőtanítónőképző intézetek használatára 3 K 60 fill.
- Molnár László.** A Leányok Élete és Tenykedése 2 K. — A Nép. Kezdemény (tankönyv) 80 fill. — A Nevelés. Forténcium (tankönyv) 3 kor. — A Nevelés Tankönyve. I. kötet. Embertan (tankönyv) 1 kor. 20 fill. — II. kötet. Nevelés tan (tankönyv) 2 kor. — A Tanítás Tankönyve. I. kötet. Általános Tanítást (tankönyv) 2 K 24 fill. — A Tanítás Tankönyve. II. kötet. Részletes Tanítást (a) Angolnyelvtanítás (tan- és kézikönyv) 1 K 80 fill. — (b) Számítás (tan- és kézikönyv) 2 K 40 fill. — (c) A Reáhiák és Szolgálatosságok Tanítása (tankönyv) 1 K 40 fill.
- Némethy L.** A K. K. Egyház Szertartásainak Kézikönyve 1 K 68 fill. — A K. K. Egyház Szertartásainak Kézikönyve kivonathban 48 fill.
- Novák Sándor.** Irány- és Szerkezettan a polgári és felsőbb leányiskolák III. oszt. számára 2 K 40 fill. — Költészet- és a Magyar Nemzeti Irodalomtörténet Vázlata. Polgári és felsőbb leányiskolák IV. oszt. számára. Füzve 2 K 40 fill. — Magyar Nyelvtan. Polgári fiú- és leányisk. valamint felsőbb leányiskolák I—II. osztályai számára 1 K 60 fill.
- Röder Florent.** Palesztina Földrajza 1 kor.
- Dr. Schmidt A.** Algebra. polgári isk. IV. o. sz. 1 kor.
- Schmidt-Zettner.** Számítási Példatár Megfejtésekkel. Polgári és alsófokú kereskedelmi isk. számára. I. rész (I—II. oszt.) kötve 1 K 40 fill., II. rész (III—IV. oszt.) kötve 1 K 70 fill.
- Schubert-Heller-Nánai.** Természettan 2 K 40 fill.
- Schultz Imre.** Olvasókönyv polgári leányisk. számára. I. rész I—II. osztály részére, füzve 2 kor., kötve 2 K 50 fill. — II. rész. III—IV. oszt. részére, füzve 1 K 60 fill., kötve 2 K. — Olvasókönyv kath. tanítónőképezdek sz. I. köt. (az I. és II. evf. sz.) Füzve 3 K 20 fill., kötve 3 K 60 fill. — Német Olvasókönyv kath. tanítónőképezdek részére. II. kötet. Füzve 1 K 40 fill. — Német Olvasókönyv polgári és felsőbb leányiskolák számára. I. köt. 1 K 50 fill. — Számítan. férfi- és nőtanítónőképezdek sz. (tan- és kézikönyv) 2 K. — A Népisk. Reál-oktatás. Módszertana, tekintettel a csoportosításra. II. kiadás. (kézik.) 3 K. — Az Összhangzattan Alapvonalai 2 K 40 fill. — Vezérkönyv Schulz-Vizer Számolókönyvéhez 60 fill.
- Sebestyenné-Stetina Ilona.** Háztartástan 1 K 20 fill.
- Tomor-Várady.** Magyar Olvasókönyv. I. r. 1 K 80 fill., II. r. 2 K. III. r. 2 K 40 fill., IV. r. 2 K 40 fill.
- Vajda Pál.** Szépirás. Minták a polgári iskolák számára 80 fill.
- Vajdaffy Ernő.** Számítan. felsőbb leányiskolák és polgári leányiskolák sz. I. rész (I—II. oszt.) 1 K 40 fill. — II. rész (III—IV. oszt.) 1 K 60 fill.
- Vaszary Kolos.** Világtörténelem. I. köt. 2 K 80 fill., II. köt. 3 K. III. kötet 3 K 60 fill.
- Waiter Gyula dr.** A népiskola és az egészségügy 2 kor.
- Weszely Ödön.** Rendsz. Magyar Nyelvtan. 1898. kiadás. Füzve 1 K 40 fill.
- Wettstein-Páthy-Szarvassy.** Természetrajz. polg. és felsőbb leányiskolák sz. I. rész 2 K, II. r. 1 K 60 fill. — Természettan a polgári és felsőbb leányiskolák IV. oszt. számára 1 K 60 fill.
- Zettner-Magyar.** Számítan. polg. és felsőbb leányisk. számára. I. rész. (I—II. oszt.) Füzve 1 K 40 fill. — II. rész. (III—IV. oszt.) Füzve 1 K 40 fill.
- Zsaskovszky.** Enekkáté 40 fill. — Kis Lantos. I. füzet 50 fill. — II. füzet 50 fill. — III. füzet 60 fill. — IV. füzet 60 fill. — Szent Koszoru Imák és Enekekből, hangjezekkel. Eger. 170 kor.